

Déli Hírlap

redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VÁRNAY ELEMÉR

Összeomlás előtt a spanyol köztársaság

Diplomáciai erőfeszítések a köztársasági helyzetének megmenítésére
Anglia és Franciaország közvetítése után Roosevelt közbelépését kéri
Franco nem tágit és nem egyezkedik

Százezrével menekülnek Franciaországba

Párisból jelentik: A francia határon lévő Perthus város környékén az elmúlt éjjel szokatlan látványt nyújtott a hegyek között égő sokezer tábori tűz, amelyet a menekülők gyújtottak. A hegység lábánál sok kilométernyi hosszúságban igyekeztek a menekülők Franciaország felé. Időről-időre felvonták a határsorompókat, hogy több ezer főből álló menekült csoportot beengedjenek. Ezek között a társadalom minden rétegéhez tartozó férfiak, nők és gyermekek voltak, korra való tekintet nélkül. A férfiak legnagyobb része rongyos katonaruhát viselt. Négyezer menekültet ezres csoportokban indítottak el az éjszaka folyamán Bourou felé. A férfiakat alaposan megmotozták és fegyvereiket elvették.

Sokezer pisztolyt és kézigranátot gyűjtöttek össze a hatóságok.

A menekülők színet nélkül érkeznek. Hétfőn reggel fél hét órakor Antonio Velas, a köztársasági kormány munkaügyi minisztere, Bernardo Giner de los Rios tárcanévküli miniszterrel

Száznegyezer spanyol katona átlépte a francia határt

Perpignanból jelentik: A francia katonai hatóságok a köztársasági főparancsnoksággal egyetértésben elhatározták, hogy a köztársasági haderők hétfőn reggel lépik át a határt. A Pyrenneusok valamennyi megyéjében nagyarányú intézkedéseket fogantatosítottak a menekültek fogadására és ellátására. Előreláthatólag 140 ezer főre tehető a köztársasági katonák száma, akiket három nagy táborban: Argelesben, Carcassoneban és Pradesben helyeznek el.

NEGRIN ÉS DEL VAYO TÁRGYALÁSAI

Parrio Martínez, a kortéz elnöke, Perpignanban tartózkodik és a Havas-ügynökség tudósítójának kijelentette, hogy nem tudja, meddig marad Franciaországban és hogy mit tartogat a jövő? Ma reggel megérkezett Marcelino Domingo, a köztársasági kormány volt minisztere, Rijelen tábornok, Barcelona volt katonai kormányzója és úgy tudják, hogy Negrin nem ment Madridba, vagy Valenciába. Állítólag ma a köztársasági kormánytól akkreditált francia és angol követek találkoznak Negrinnel és Del Vayoval.

NEGRIN MINISZTERELNÖK ÉLETE KOCKAZTATÁSÁVAL TUDOTT CSAK MEGMEGENKÜLNI

A Daily Telegraph szerint az a gépkocsi, amelyen Negrin miniszterelnök menekült, amikor francia területre érkezett, tele volt gépfegyverrel. A köztársasági miniszterelnök elmondotta, hogy útja közben közelharcot kellett felvennie a nemzetiek előőrseivel. Valamennyi miniszter magával vitte francia területre családtagjait is. Még vasárnap este 3 órakor úgy határoztak, hogy Valenciába repüljenek, de terveiket megváltoztatták, mert a helyzetet lehetetlenné ítélték és a további vérontást el akarták kerülni.

FEGYVERSZÜNETET KÉRNEK A KÖZTÁRSASÁGIAK

Párisból jelentik: Franco tábornok közvetlen környezetében kijelentették, hogy néhány nap óta tanácskozások folynak Miaja tábornok,

együtt érkezett francia területre. A menekülők sűrűsödő állapotban érkeznek a határra. A magas hegyek között uralkodó nagy hideg teljesen elcsigázta őket. A francia katonák forró teát és kávéot osztanak ki közöttük. A Perthus és Jonouera közötti

öt kilométeres útszakaszon tízezerrel tolonganak a menekültek.

Az útvonalon nagymennyiségű hadianyag, főleg löfegyverek hevernek, amit a katonák eldobálnak. Amikor a menekültek a francia határra érkeznek, a készen álló autobuszokra ültetik és az ország belsejébe szállítják őket. Az egész francia határvonalat a mozgóorség katonái őrzik és csak bizonyos pontoknál engedik át a menekülteket. A menekültek a legteljesebb fegyelmet tanusítják. Hétfőn reggel, háromnegyed 8 órakor, a francia hatóságok rendelkezésre bocsátották az összes sorompókat és ettől kezdve beláthatatlan tömegekben özönlnek Perthus felé a menekültek. Számos autóban hozzák a nőket és gyermekeket.

Madrid főparancsnoka és a nemzetiek nagyvezérkara között, arra vonatkozóan, hogy

a köztársaságiak milyen feltételek mellett adják meg magukat Spanyolország központi részében.

A párisi spanyol köztársasági nagykövetség ezt a hírt a leghatározottabban cáfolja.

A fenti hírral szemben a Stefani-ügynökség a következőket jelenti: Megerősítik azt az értesülést, hogy a perpignani prefektúrán tegnap egyrészt Azana és Del Vayo, másrészt a francia és az angol megbízott között lefolyt megbeszélésen a köztársasági Spanyolország képviselői a fegyverszünet megkötésére vonatkozóan tettek ajánlatot. Ezt az ajánlatot Alba hercegnek, a nemzeti Spanyolország londoni képviselőjének küldik el, azzal, hogy minél előbb juttassa el Franco tábornokhoz.

Kataloniában letették a fegyvert

Párisból jelentik: A katalonai köztársasági spanyol hadsereg kapitulációja február 5-én véglegessé vált. Le Perthus francia határvárosból érkező jelentés szerint az ottani francia hatóságoknál vasárnap délután jelentkezett Fagalde tábornok, a köztársasági hadvezetőség megbízottja és közölte, hogy a köztársasági hadsereg Kataloniában végleg letette a fegyvert. Kérte a francia hatóságokat, hogy a milicistákat is engedjék be francia területre. A franciák hajlandóknak mutatkoztak, hogy a 18—25 év közti férfiakat is átengedjék a határon. A tízezerrel átmenekező milicistákat a határon lefegyverezik és azonnal továbbítják a legközelebbi menekült táborba. A menekültek óriási száma miatt táborokat állítanak fel.

ELFOGLALTÁK A KÖZTÁRSASÁGI SZÉKHELYÉT?

Perpignanból jelentik: Elterjedt hírek szerint a nemzeti csapatok tegnap délután elfoglalták Figueras városát, a köztársasági kormány ideiglenes székhelyét.

A KÖZTÁRSASÁGIK BEKEAJANLATOT TETTEREK — FRANCO A FELTÉTELEKET ELUTASITOTTA

Londonból jelentik: A spanyol köztársasági kormány azt a kérelmet intézte az angol kormányhoz, hogy vállalja el a békeközvetítést a köztársasági kormány és Franco között. A köztársasági kormány a maga részéről a következő békefeltételeket állította fel:

1. Spanyolország függetlenségét és területi integritását biztosítani kell. Spanyol tulajdont képező területet más államnak átengedni nem szabad.

2. Spanyolországot alkotmányosan kell kormányozni. Az alkotmánynak biztosítania kell az egyéni szabadságot, a polgári szabadságokat. Az államformát népszavazás döntse el.

3. Általános amnesztiát kell hirdetni úgy a katonai, mint polgári személyekre vonatkozólag.

4. A béketárgyalások színhelyének Londonban kell lennie.

Franco tábornok válasza a Negrin-kormány által tett békeajánlatra elutasító volt. Franco a javaslat második pontját utasította el, amely népszavazást kíván.

A nemzetiek tökéletes behódolást követelnek.

A visszautasító választ még szombaton közölték a Figuerasban tartózkodott kormánytagokkal, az angol követség közvetítésével. Ekkor nyomban minisztertanácsot tartottak, amelyen a köztársasági spanyol kormány tagjai és több magasállású személyiség vettek részt.

Negrin és del Vayo a megadás ellen foglaltak állást.

Vasárnap del Vayo a francia és angol követségek megbízottaival tárgyalt.

Franco tábornok személyesen közölte a francia katonai hatóságokkal, hogy az olasz hadosztályt, amely ezen a fronton harcolt, visszavonta, nehogy összetűzésre kerüljön sor a határvidéken.

NEGY FRONTON TAMADNAK A NEMZETIEK

Barcelonából jelentik: A nemzetiek általános támadása négy fronton folyik: nyugaton Berga környékén Puigcerda, a közepén pedig Ripoli irányába menetelnek a csapatok. A navarraiak állandóan az ellenség nyomában vannak, míg a marokkói hadtest a tengerparton elvágta a Palamos-geronai országutat és Bisbal felé közeledik.

Cartagenából jelentik: Öt nemzeti repülőgép vasárnap bombázta a várost. Az áldozatok száma 40.

Barcelonából jelentik: A nemzetiek előnyomulása nagy lendülettel tovább tart. Jague tábornok csapatai már csak 20 kilométernyire vannak a francia határtól. A csapatok sehosem találnak ellenállásra és egymásután foglalják el a falvakat és a városokat.

A KÖZTÁRSASÁGIK FOLYTATJAK A HARCOT

Madridból jelentik: A lapok megállapítása szerint a spanyol nép elhatározta, hogy tovább folytatja a harcot a köztársaság megvédelméért. Az ABC című lap hozzáteszi, hogy eddig még semmi döntés nem történt és — írja a lap — nem vagyunk hajlandók hozzájárulni a köztársasági Spanyolország letiprásához. A Mondo Obrero című kommunista lap megállapítja, hogy az ellenállás mind egységesebb módon történik és a köztársaság hívei egy blokkba fognak tömörülni.

Nemzeti és köztársasági fogolycsere

Párisból jelentik: A francia hatóságokat élénken foglalkoztatja a köztársasági kezében levő nemzeti politikai foglyok sorsa. A francia kormány vasárnap két demarst juttatott el Negrinhez és kérte, hogy biztosítsák ezeknek a foglyoknak az életét. A francia kormány azt hiszi, hogy a nemzeti foglyokat ki fogják cserélni a köztársasági foglyokkal.

A BENEMAVATKOZÁSI BIZOTTSÁG BEFEJEZTE MŰKÖDÉSÉT

Rómából jelentik: Virginio Gayda vezéreikében azt írja, hogy a spanyol köztársaságiak katonai vereségük után most politikai és diplomáciai téren kívánják folytatni mesterkedésüket a nemzeti és független Spanyolország ellen.

A katalán hadjárat befejezése után Valencia és Madrid felszabadítására kerül a sor.

— Gayda cikke szerint. Ennek a támadásnak előkészítése azonban néhány hetet fog igénybe venni. A külföldi politika bevezetése és megszilárdítása nélkül azonban Franco győzelme nem mondható teljesnek. Ezért az olasz legiók nem fogják elhagyni Spanyolország területét, amíg ott meg nem szűnik a köztársaságiak fegyveres hatalma és barátaik politikai kísérletezése.

A londoni Daily Mail ennek kapcsán azt jelenti, hogy a londoni spanyol benemavatkozási bizottság által Rómába küldött három angol szakértőt visszahívták, ami azt jelenti, hogy

megszakítják Olaszországgal a spanyol önkéntesek elszállítása ügyében folytatott tárgyalásokat.

FRANCO NEM AKAR TARGYALNI

Londonból jelentik: A Reuter-iroda jelenti, hogy a spanyolországi vérontás megszüntetéséig végett Anglia a francia kormánnyal egyetértve, több kísérletet tett. Bár hivatalosan nem közölnek részleteket ezekről a lépésekről, mégis úgy hiszik, hogy úgy a köztársaságiak, mint a nemzetiek pontos ajánlatot kaptak. Nem küldtek formális jegyzéket, de úgy látszik, Franco tábornok a közvetítést elutasította.

Az angol sajtó nagy figyelemmel kíséri a spanyolországi események gyors kifejlődését. A Times nyugtalansággal fogadja a Giornale d'Italia cikkét, amelyben arról van szó, hogy Franco tábornok egyenesen nemcsak katonai, hanem politikai is, hogy legyen és még mielőtt az olasz önkénteseket avonnák a spanyolországi harcokból, a köztársaságiak el kell, hogy hagyják nemcsak Spanyolországot, de a környező államokat is.

Az angol sajtó a legnagyobb elismerés hangján foglalkozik a francia kormány humanus magatartásával, amellyel lehetővé tette a spanyolországi menekülteknek országa határain belül való elhelyezését. Az angol lapok végül megállapították, hogy a brit kormány ez irányban hajlandó Franciaország segítségére sietni.

Az Eden volt külügyminiszterhez közelálló Yorkshire Post azt írja, hogy a brit kormány néhány tagja, amelynek Negrin elnökkel szoros

kapcsolatban van, úgy véli, hogy Roosevelt elnök csatlakozna a spanyol konfliktus rendezése végéig megindult akcióhoz.

EDEN A POZITIV FRANCIA TAMOGATÁST SÜRGETI

Londonból jelentik: Eden a Sunday Times-ben a francia-angol katonai együttműködésről írt cikket. Elismeri, hogy Anglia elsősorban a tengeri védekezésre fekteti a fősúlyt, de ha arról van szó, hogy Angliának részt kell vennie a háborúban, úgy már most meg kell tennie az előkészületeket a szárazföldi haderők kiképzésére, hogy a legnagyobb gyorsasággal sietessen Franciaország segítségére. Franciaország sokkal bátrabban fog viselkedni, ha tudja, hogy ez a segítség rendelkezésére áll.

A SPANYOLOK NEM POLITIZÁLHATNAK FRANCIAORSZÁGBAN

A francia lapok nagy cikkekből kommentálják a köztársasági csapatok katalóniai legyőzésének következményeit, valamint Olaszország spanyolországi magatartását. A Le Figaro ezeket írja: „Egy dolog megengedhetetlen: még pedig az, hogy a spanyol menekültek vezetői francia területen akár a legsekélyebb politikai ténykedést is kifejtsek. A Le Jour és az Echo de Paris szerint Sarraut belügyminiszter állítólag kijelentette, hogy Franciaország menedéket ad a spanyolországi menekülteknek,

a köztársasági kormány tagjait azonban nem fogadják be,

miután ezek nem mondták le. A Le Justice című lap így ír:

„A belháború még nem fejeződött be. A köztársaságiak nem tekintik magukat legyőzve. Ők ellenállni fognak még ellenségeik táborában is. A jelek szerint a harcok nem valószínű, hogy rövidesen véget érjenek. A Negrin-kormány ereje nem csökkent.”

A L'Époque cikkének egy része a következőképpen hangzik: „Mussolini tegnap az olasz követelésekről kellett volna beszélni. Ő azonban semmit sem mondott. Az elmúlt három nap alatt ez már a második elhalasztott beszéde volt. Azt hisszük, feljogosítottunk érezhetjük magunkat annak megtudakolására, mik az okai ennek a halogatásnak. Két látszólagos oka van:

Roosevelt elnök beszéde és a váratlan belgrádi kormányváltás.”

MIT VÉGZETT BURGOSBAN LEON BÉRARD?

Burgosból jelentik: A külügyminisztérium jegyzékét adott ki arról, hogy Leon Bérard és Jordana tábornok, a spanyol nemzeti kormány külügyminisztere folytatták a szombaton megkezdett tárgyalásukat. A jegyzék közli, hogy Bérard rövidesen visszatért Franciaországba, hogy a hivatalos francia közzétételre lépjen. A mai megbeszélés déli 12 órától 13 óra 35 percig tartott.

Merényletet követtek el Prchala tábornok ellen

Három revolverlövés közül egyik sem talált

Varsóból jelentik: A Dobry Vecser jelenti Husztról, hogy Prchala tábornok ellen merényletet követtek el. A jelentés szerint a merényletet akkor követtek el, amikor a tábornok Volosinnal történt megbeszélése után távozott a miniszterelnökségi palotából. A merénylet az épületből kilépő tábornokra három revolverlövést

adott le, de a golyók célt tévesztettek. A merénylet az előzetes hatósági közegek nyomában letartóztatták és kihallgatása során kiderült, hogy Lusznak nevű ukrán terrorista. A merénylet kihallgatását folytatják a hatóságok, de annak eredményéről egyelőre semmiféle közleményt nem adtak ki.

Japán „békeharangot” küld a newyorki kiállításra

Tokióból jelentik: A Damei japán távirati ügynökség közlése szerint a „Béke harangját”, amelyet a newyorki világiállítás japán pavilonjában állítanak fel, előkészítették a tengerentúli útra. Tekintve, hogy a színezüstből készült harang értéke meghaladja az egymillió dollárt, nagy titokban tartják annak a hajónak a nevét, amely San Franciscóig szállítja. Innen már lezárt gépkocsiban viszik a harangot Newyorkba. A „Béke harangján” a következő felírás olvasható: „Hirdetjük a szabadságot az egész világ valamennyi lakosának”.

RIVOLI a nagy filmek mozgója

Előkészületben:

„Az örök titok”

Az utóbbi évek kimagasló művészi eseménye!
A film, amiről hónapokig fogtak beszélni!

Mese az aranyról

Fiatal barátom, aki az 1918-as októberi forradalomban született és eaidőszerektől alig néhány hónappal múlt husz esztendő, kért, hogy meséljek neki valamit a boldog békevilágról. Azt mondta, hogy sokat hallott, meg olvasott a háború előtti időkről, de szeretné, ha egy szenttanu, egy kortárs magyarázná el neki, hogyan éltek akkor az emberek.

Kissé huzódostam, mert nem vagyok még nagyapai korban, hogy magam köré gyűjtssem az új nemzedéket és meséljek nekik az „én időm”-ről, aztán meg hogyan is magyarázom meg a legtalálhatóbb és legerőteljesebb az a korszakot, amikor a kancellárok és miniszterelnökök beszédeit nem várta olyan aggodalmas szorongással a világ, mint mostanában és amikor a fajtiszaságot, vagy tisztátalanságot kihasználó az állatokra értékék.

Sokat gondolkoztam a boldog békevilágon, majd hirtelen visszaemlékeztem egy kis epizódra, amelyet elmondtam. Miután feltéve sem szerint sok ilyen tájékoztatót hasznosítottam van, történelmi ismereteik kiegészítését elmesélem nekik is ezt a kis történetet.

Ezerkilencszáztizenháromban magam is husz esztendő fii voltam, kezdő újságíró és egy elsején két darab tíz koronás aranyat is kaptam a fizetési bizonyítványommal. Erőthető módon felháborodtam és indulatosan rászóltam a pénztárosra:

— Már megint aranyat adnak... A múlt hónap elsején is kértem Önt, hogy papírban folyósítsa a fizetésemet... Miért éppen engem szemel ki pénztáros ur?

A pénztáros hasonlóan indulatosan válaszolt, kikérte magának, hogy felelősségre vonjam és kioktattott, hogy oly pénzben fizet, amilyenben akar és különben is nincsen más pénze, csak aranya. Ha nem tetszik, hagyjam ott. Dühömben mentem el, mert a pénztáros, aki — nem tudom miért — haragudott rám, megint kibabrált velem. Otthon az egyik tizkoronást odadtam az édesanyómnak, aki sopánkodva vette el:

— Jaj, édes fiam, már megint ilyen pénzt hozol... Ugy kell vigyáznom, hogy el ne veszítsem, vagy ki ne adjam krajcár helyett. A krajcár is fényes, a tizkoronás arany is, az ember a sötétben könnyen összeeseri.

A másik tizkoronás arannyal a zsebemben elmentem a kávéházba, hogy a főpincérnél rendezzem kárpucinerhátrálszomat. Azt hiszem, tíz kárpucinerrel tartoztam. A főpincér savanyu arccal nyult az arany után, undorral forgatta ujjai között, majd megkérdezte:

— Nincsen véletlenül szerkesztő urnak papírpénze, vagy ezüstje? Ugy utolom ezeket a sárga csikókat, mindig félke, hogy kihull a zsebből, az ördög vigye el azt, is, aki kitalálta.

Miután semmiképpen sem akarta elfogadni, kénytelen voltam utolsó ötkoronás ezüst talleromát odaadni, amelyből visszaadott, miközben megjegyezte:

— Ugye, hogy van másik pénze is. En nem értem, mindenki a szegény főpincérhez hozza az aranyát. Már van tíz darab huszasom és négy tizesem. Kénytelen leszek felvenni a bankba, mert senki el nem veszi tőlem.

Aznap éjjel kártyáztam. Huszonegyest játszottunk, az öregebb érvajatu urak bizonyára ismerik ezt a rabló játékot. Háromszor kellett volna felváltani a pénzt, hogy veszített témetet befizessem, de mindháromszor azzal utasított el a bankár, hogy váltssam fel másutt ezt a „szemetet”, ne boldogítsam őt vele. Szerencsémre, vagy szerencsétlenségemre nyertem és így megmaradt nálam épségben az arany.

Másnap a szabónál akartam fizetni az esedékes részletet, de amikor eléje tettem a sárga csikót, elutasítanom intett a kezével és nyújas mosollyal szólt, hogy nem olyan sürgős a fizetés, ráerek holnap, vagy holnapután, az sem baj, ha tizenötödikén jövök, megbizik bennem.

Harmadnap már nem volt más pénzem, csak ez az árva egyetlen darab tíz koronás aranyom. Felvihettem volna a bankba, ahol átcserelek más pénzre, de újságírómban már husz év előtt is lusta és kényelmes volt és úgy szereltem, mint pénzügyeimet kizárólag a kávéházban intézte el. Végre egy éjszakai kávéház főpincére megkönyörült rajtam és tíz fillér levonással ezüstöt adott az aranyért. Mind a ketten jól jártunk: én kaptam „rendes” pénzt, a főpincér keresett tíz fillért. Ha huszat kért volna a váltásért, az is megtam volna, csak hogy szabaduljak a kellemetlen és kényelmetlen aranytól.

Ez volt a régi békevilág.

Ha ma valakinél tíz koronás aranyat találnak, egy hónapra lezárlják nemesfém titott rejtegetése miatt.

Ez a mostani békevilág.

A Cvetkovics-kormány letette az esküt

Az új miniszterelnök folytatja Sztójadinovics politikáját? — Autonomiát követelnek a horvátok és ez hátráltatja a megegyezést

Belgrádból jelentik: Cvetkovics designált miniszterelnök vasárnap a késő éjszakai órákban megalakította kormányát, amelynek összetétele a következő:

Miniszterelnök és belügyminiszter: **Cvetkovics** volt népjóléti miniszter, külügyminiszter: **Czinczár Markovits Sándor**, volt berlini jogszólv követ, igazságügyminiszter: **Ruzsics**, volt szávai bán, kereskedelmi és ipariügyi miniszter: **Tomicus ügyvéd**, képviselő, posta, táviró és távbeszélő ügyi miniszter: **Ajtíparmakovics**, erdő- és bányügyi miniszter: **Pnadies**, pénzügyminiszter: **Gyurisics**, a Jelzálogbank volt igazgatója, földművelésügyi miniszter: **Beslics**, vajdasági képviselő, közlekedésügyi miniszter: **Spaho**, hadügyminiszter: **Nedics** tábornagy, középítészeti miniszter: **Krek**, közoktatásügyi miniszter: **Osirics**, a skupstina volt elnöke, népjóléti miniszter: **Rajakovics**, testnevelésügyi miniszter: **Csejovics**, tárcanélküli miniszterek: **Kulebovics**, **Masztrovics**, **Snoi** és **Meljusz**.

Cvetkovicsnak nem sikerült megállapodást létesítenie sem Macsekkel, sem pedig a szerb ellenzéki pártokkal, abban a tekintetben, hogy belépjenek a kormányba.

Az új kormány alapja tehát nem szélesedett ki, hanem egyrészt a kormánypártra, másrészt Cvetkovics néhány személyes hívére támaszkodik.

ÚJ ALKOTMÁNYT ÉS VALASZTÁST JÖSOL LONDON

Belgrádból jelenti a Reuter-iroda: Tegnap este hatalmas tömegek vonultak végig Belgrád főútcán és állandóan ez a kiáltás hangzott fel: — Eljén a demokrácia!

Azt hiszik általában, hogy Jugoszlávia történelmében új korszak fog bekövetkezni. Mint ismeretes, a skupstina legutóbbi ülésén tiltakozásképpen a horvátok 103 képviselője távol maradt. A kormányváltozás Macsek horvát pártvezér győzelmét jelenti. Azt hiszik általában, hogy a jelenlegi parlamentet feloszlatják, az általános titkos választójogot bevezetik, illetőleg új alkotmányt készítenek, amelynek alapján teljesen új parlamentű rendszert vezetnek be.

AZ ÚJ KORMÁNY POLITIKAI IRÁNYVONALA

A jugoszláv kormány tagjai ma délben Cvetkovics miniszterelnök kezébe letették az esküt. A Politikai című lap közli az új kormányelnök nyilatkozatát, amelyben kifejti, hogy az előbbi kormány öt minisztere levelében megjelölték azokat az okokat, amelyek őket a visszavonulásra kényszerítette. Ezek részletesen közlik Cvetkovics miniszterelnök személyi adatait. E szerint a miniszterelnök 46 éves és bölcsészeti tanulmányainak elvégezte után megszerezte a jogi diplomát is.

A világháború idején elnöke volt a Svájcba emigrált fiatal szerbeknek.

A békekötés után visszatért hazájába és 1923-ban Nis polgármesterévé választották, majd pedig 1927-ben került be a jugoszláv parlamentbe először, mint képviselő.

Cvetkovics miniszterelnök ma fogadta a saját munkatársait és mint múltbéli kártársait, együttműködésre szólította fel. A miniszterelnök ezeket mondotta:

— Hosszas megbeszélés után Sztójadinovicsal, a legbarátabb érzelmek között.

A KORMÁNY A HORVÁT BÉKÉT KIVÁNJA

Belgrádból jelentik: Belgrádi politikai körökben úgy tudják, hogy az új kormány átmeneti jellegű és feladata, a költségvetést a parlamentben megszavaztassa és előkészítse a horvátokkal való megegyezést. Ruzsits volt szávai bánnak igazságügyi miniszterre való kinevezése azt mutatja, hogy a kormány a horvátok-

kal való megegyezést szíven viseli. Ruzsitsot azért mentették fel báni tisztsége alól, mert enyhe politikát folytatott Macsekkel szemben. Személye rendkívül alkalmas a horvátokkal való megegyezés előkészítésére.

Meglepetést keltett Czinczár Markovits Sándor berlini jogszólv követ külügyminiszterre történt kinevezése. Hangoztatják, hogy Markovits, aki három év óta képviseli Jugoszláviát Berlinben, egyike a legképzettebb diplomatáknak.

KEDVEZŐTLEN HATÁS OLASZORSZÁGBAN

Rómából jelentik: Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnök bukása nagy meglepetést váltott ki az olasz fővárosban. A miniszterelnök lemondása kedvezőtlen hatást váltott ki Rómában, annál is inkább, mert Sztójadinovics egyike volt azon keveseknek, akik olaszbarátok voltak és nyíltan hirdették az Olaszországhoz való közeledés szükségességét. Sztójadinovics bukása ezért kedvezőtlen befolyással bír az olasz—jugoszláv viszonyra. Az olasz befolyás csökkenését Rómában tartózkodással fogadják, annál is inkább, mert ez a körülmény befolyással lehet Olaszországnak a Balkán államai felé irányuló törekvéseire.

LONDONBAN AUTONOMIÁT SÜRGET. TEK HORVÁTORSZÁG RÉSZE

Az olasz sajtó tudósításai a kormányválságot egyöntetűen a horvát-kérdésnek tulajdonítják. A Messagero a következőket írja: A horvát-kérdés napirendre került, miután már megoldották az összes külpolitikai kérdéseket és Jugoszlávia számára a legfontosabb megoldásra váró kérdés a horvát-ügy maradt. A Stampa szerint a kormányválság nem érte meglepetészerűen az országot, mert a politikai helyzet napok óta bizonytalan volt. A lap úgy tudja, hogy a kérdés megoldását eddig Macsek túlzott követelése akadályozták.

A Corriera della Sera dicséző módon emlékszik

Nagyon sok pénzt takarít meg Önnek a

„SUPER-LUMEN“ IZZÓLÁMPA

mert maximális a fényhatásfoka, minimális a villanyfogyasztása, hosszú az élettartama és olcsó az ára. — Gyári lerakat:

DESIDERIU STEIN

Timişeara, IV. Str. Fröbel No. 46.

meg Sztójadinovics politikájáról és rámutat a lap arra, hogy ő szüntette meg az ország határain a külső veszedelmet és a feszültséget.

Londoni lapok szerint az angol lapok valószínűnek tartják, hogy a Sztójadinovics-kormány bukása után

a horvát önkormányzati törekvések kielégítése hamarosan be fog következni.

Pál régensherceg londoni tartózkodása alatt állítólag sürgették, hogy a horvátokkal való kibékülést oldja meg.

JUGOSZLÁVIA ÚJ KÜLPOLITIKÁJA?

Párisi jelentések szerint a francia lapok is nagy figyelemmel kísérik a jugoszláv belpolitikai helyzet alakulását. A francia közvélemény Sztójadinovics távozását főbenjáró eseménynek tekinti. Általában azt hiszik, hogy

a jugoszláv külpolitika vezetésében a jövőben módosulás következni fog,

az eddigi diktatúrát demokrata uralom fogja követni.

A párisi déli lapok is nagy cikkeket számlálnak be a jugoszláv kormányválságról. A lapok diplomáciai körökből arról értesülnek, hogy nemcsak belpolitikai tekintetben fog beállni jelentős változás Cvetkovics kormányralapése következtében, hanem az új kormány jelentős irányváltozást fog hozni külpolitikai szempontokból is, amennyiben bizonyosra veszik, hogy Jugoszlávia el fog távolodni a totális hatalmak tengelypolitikájától és ismét a demokrata hatalmakhoz közeledik.

Tizenöt letartóztatás a budapesti bombamerénylet ügyében

Nécs pontos személyleírás a tettesekről. Három bombát dobtak, de az egyik nem robbant. — Imrédy magyar miniszterelnök erélyét emelik ki az angol lapok

Budapestről jelentik: Eliási Sándor rendőrfőkapitány a Hétfő Reggel című lap munkatársának nyilatkozatot adott a Dohány-uccai zsidó templom előtt történt bombamerénylettel kapcsolatban. A rendőrség teljes erejével nyomoz — mondotta a főkapitány — a Magyarországon példátlanul álló fehérvárosi bűncselekmény tettesek kinyomozása érdekében. A rendőrség helyzete nagyon nehéz, hiszen csak rendkívül pontatlan személyleírás áll rendelkezésünkre. Kétségtelenül megállapítottuk, hogy a merénylő a Dohány-uccai zsinagógával szemben levő ház csapóajtóján keresztül jutott fel a lapos tetőre és onnan dobták le a kézigránátokat. Az elmúlt 48 óra alatt a titkos rendőrök kitünően dolgoztak és most már remélhető, hogy az elvetemült merénylő és bűntársai órákon belül kézre kerülnek. E pillanatban 15 előállított egyémet hallgatnak ki a rendőrségen. Ezeknek több-kevésbé közül van a merénylethez, bár nem állapítható meg pontosan, hogy aktív részt vettek volna-e benne.

Budapestről jelentik: A kormány ismeretes statárium rendelkezének következtében 24 statáriális tanács alakult Magyarországon. A megalakult rögtönítélő tanácsok hirdetményt bocsátottak ki.

A rendőrség nyomozása megállapította, hogy

a Dohány uccai zsinagógánál történt merényletet nem két, hanem három bombával követték el és hogy a tettés nem volt egyedül, hanem két bűntárs is segédkezett neki. A rendőrség eddig 24 házkutatást tartott. Kiderült azt is, hogy a bombák közül csak kettő robbant fel, míg a harmadik csütörtököt mondott.

A budapesti büntetőtörvényszéken Szemák Jenő másodelnök, a rögtönítélő bíraskodás kihirdetése után nyomban megtette a statáriummal kapcsolatos intézkedéseket. Magyarország összes városaiban kihirdették a statárium bevezetéséről szóló rendelkezéseket.

Londoni jelentés szerint a vasárnapi angol lapok nagy cikkeket számláltak be, hogy Magyarország egész területén elrendelték a rögtönítélő bíraskodást. Megjegyzik a lapok, hogy az intézkedést a Dohány uccai merénylet miatt léptették életbe. A Times részletesen ismerteti a rendeletet és közli, hogy a magyar kormány erélyes lépéseket tesz a terrorizmus elfojtására. Hasonlóképpen ír a Daily Express is és megemlíti, hogy Imrédy a volt bankelnök, ismét bebizonyítja, hogy Magyarország erőskező miniszterelnöke.

IFJUSÁGI BÁL

a Magyar Leányegylet rendezésében

február 18-án

a Whitehouse palotában

Franciaország területi engedményt ajánlott az olaszoknak

Mussolini különböző okok miatt halasztotta el beszéde megtartását és diplomáciai úton terjeszt be az olasz követeléseket

PARISBÓL jelentik: A francia sajtó szerint Mussolini a következő okok miatt nem mondta el szembatá tervezett rugy beszédét:

1. Anglia felhívta a figyelmet arra, hogy a túlságosan erős beszéd zavarosan hatna a nemzetközi helyzetre;
2. Franco tábornok végső győzelme előreláthatóan erősen javítja Olaszország helyzetét;
3. Roosevelt közbelépése;
4. A jugoszláv kormányválság, amely külpolitikai fontosságú;
5. Az afrikai olasz követelések ismertetése alkalmassábnak látszik diplomáciai úton.
6. A Berlin és Páris között folyó diplomáciai tárgyalások.

Hír szerint Hitler már megkapta a franciáktól a jegyzéket azokról az engedményekről, amelyeket Páris az olaszoknak hajlandó tenni. Ezt közölte Mussolini miniszterelnökkel is. A kommunista Humanité már ismertetett ezeket az engedményeket. E szerint

a franciák jóváhagyják az 1935-ben Olaszország javára tett határkivágásokat Afrikában. Franciaország új határterületeket ad át az olaszoknak Dél-Tuniszban. Az olaszok teljes egyenjogúság alapján résztvehetnek a Szezei-csatorna igazgatásában. A djibuti-addiszebebai vasútvonalat nemzetközivé nyilvánítják

az olaszok résztvehetnek annak igazgatásában. Tuniszban az olaszok beleszólást kapnak a közigazgatásba és a nézeteltéréseket a hágal döntőbíróóság elé utalják.

A Humanité szerint ezekre az ajánlatokra már megérkezett a német kormány első válasza, amely szerint

az engedmények nem elégségesek.

Bonnet külügyminiszter állítólag kijelentette,

hogy a jegyzék csak javaslat volt és a francia kormány nem zárkózik el újabb tárgyalásoktól.

ANGLIA ABSZOLÚT SZOLADIRATÁST VALLAL FRANCIAORSZÁGGAL

Londonból jelentik: Az alsóház ma délutáni ülésén Henderson munkáspárti képviselő a következő kérdést tette föl:

— Bonnet legutóbbi kijelentése, amely szerint háború esetén Nagybritannia hadereje Franciaország rendelkezésére fog állni, amíg Franciaország hadereje is rendelkezésére áll Nagybritanniának: megfelel-e az angol kormány álláspontjának?

A kérdésre Chamberlain a következőket felelte:

— Ertesülésem szerint Bonnet francia külügyminiszter január 26-án a francia kamarában azt állította, hogy olyan háború esetén, amelyben mindkét ország érdekelt lesz, Nagybritannia hadereje Franciaország rendelkezésére áll és viszont. Ez a kijelentés tökéletesen megfelel a brit kormány álláspontjának. Lehátolten vizsgálat alá venni azokat a hipotetikus eseteket, amelyek előadódhatnak, de tartozom kiellenfenni minden habozás nélkül, hogy az az érdek-közösség, amely országunkat Franciaországgal egyesíti, olyan természetű, hogy minden, a francia érdekeket sértő fenyegetés — bárholman jönne is az — feltétlen országunk azonnali együttműködését hívta ki.

„RÉGEN ESEDEKES ÜGYEK”

Rómából jelentik: Resto del Carlinó című újság rámutat arra, hogy Olaszország különböző módon tárgyal Angliával és Franciaországgal, mivel ezen országoknak a magatartása az etiópiai háború után különböző volt. Ha az abesszímiai háború Olaszország győzelmét jelenti ötvénkét nemzettel szemben, akkor

Remélem ismét egészséges leszek

Zobay Kristóf Osnei (Temes-Torontál megye) a következő rendkívül érdekes tartalmú levelet küldi nekünk:

... Ertesítem Önöket, hogy az első üveg GASTRO-D. használatát után évek sora óta kínzó gyomorgörccsem el-elmaradoznak, szíveskedjenek azonnal utánvétellel címre meg 3 üveg GASTRO-D-t küldeni, remélem, hogy e kúra után ismét egészséges leszek. Községünkben nagyon sokan gyógyultak meg és áldják Önöket kitűnő gyógyszerükért és meg nagyon sokan vannak, akik még rendelni fognak, mert aki csak használja, az már rokonai, ismerősei között tovább ajánlja. Én is kérem ezúttal, hogy alábbi ismerősöm címére: Schuld József, Cenei, ugyancsak 3 üveggel küldeni szíveskedjenek.

Hasonló hála- és köszönőlevelek tömegesen bizonyítják, hogy a GASRO-D. gyógyszer ma már a gyomorbetegnek közkincsévé vált. Orvosok is ajánlják. GASTRO-D. kapható gyógyszerárakban és drogeriákban, vagy postán megrendelhető 135 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

a spanyol háború Olaszországnak Franciaországgal szemben elért győzelmét jelenti és a vesztett háborúkat meg kell fizetni. Annál is drágábban kell megfizetni, mert régen esedékes rendezni valók vannak hátra, ilyenek azok a kérdések, amelyek korzikai, tuniszi, nizzai, savoyai, djibuti és Szezei-csatornai kérdéseknek nevezünk. A szerzett jorok elutasítása végett Páris most London szövűtműködésére hivatkozik.

Akarja-e a Chamberlain-kormány sajátkezű munkáját rombadönteni, amely az Olaszországgal való türelmes együttműködésből áll és ezzel megpróbálatás elé vinni a brit nemzetet és birodalmát? Ez az a kérdés, amelyet Angliához intézünk.

ÚJ OLASZ TÉRKÉPEK

A Popolo di Roma a német gyarmati követelések megértése végett Afrikai térképét közli. Ezen a térképen hiányzik a francia szomal határa, amely így be van olvasztva Etiópiába és Eritreába. Ugyanez az újtság néhány nappal ezelőtt Európa térképét közölte, melyen úgy tünteti fel, hogy néhány francia tartomány, mint Provence és Languedoc Olaszországhoz tartozik, másrészt Spanyolországhoz látszik csatolva lenni.

A gyöngéd férj

Írta: G. H. DUCHEMIN

Bracassat Charles a jelentékelien nyárspolgár mintaképe. Kicsi, kopaszfejű, számasárga haja, keskeny ajkú emberke volt. Ha beszélt, a hang előbb sivitva menekült foghíjas szájából és csak azután szólt meg Bracassat Charles selypítve, félenken. Ha valaki megszólította, megriadt, kóbor kutya tekintetével nézett vele szembe, de azután beszéd közben képtelen volt az ember szemébe nézni, a tekintete ijedten kalandozott a különféle világtájak felé.

Dijon városában Bracassat Charles volt az egyetlen ember, aki forró augusztusi napon is fekete kemény kalappal, kifényezett fekete szakettben és alul kirojtozott esik nadrágban járt a legutóbbi husz évben. Különben ingatlanügynök volt és elég szépen keresett.

Egy nyári délutánon már alkonyodott, amikor Dupont mesterral, a gazdag mézárossal, egy ingatlanügyletet hosszas alkudozás után sikerült tető alá hozni és az áldomás kissé tovább húzódott el, mint ahogy Bracassat házi törvényei szerint megengedhető lett volna. Bracassat-né asszony ugyanis szigorúan őrködött a házi törvények betartása felett és nem tűrte, hogy az ura vacsorához a pontos időnél későbbben jöjjön haza. Ezúttal a sérelmet az is fokozta, hogy Bracassat barátunk nagyon „emelkedett, hangulat”-ban jött haza. Ez már akkor kiderült, amikor megállt a kapu előtt és becsengetett, noha a kaput csak éjszakára szokták hangolni. Bracassat-né asszony kibogott és megpillantotta az urát, amint a kapufélfát gyengéden szorongatta. A feleségét megpillantva, hirtelen régi emlékek támadtak fel a borgózkötől túlfutott agyában és így üdvözölte az asszonyt:

— Jó estét, drága anygal!

Bracassat-né asszony megdöbbenve hátrál: egy lépést, azután a meglepetéstől felocsúdvá, így mordult rá élete párjára:

— Nem tudom, kivel tévesztesz össze! Gyere már, mert nem merek többé a szomszédok szemébe nézni, ha téged ilyen pocskul elzáva meglátanak!

Bracassat Charles támofozva bejutott valahogy a lakásba. Az asszony utközben is gondoskodott kísérő zenéről:

— Lelkem mélyéig fel vagyok háborodva, — ez volt a csontos, szikár, rikácsoló hangja, könyörtelen, savószemű asszonyosság legkedvesebb mondása és ezt ismételte, miközben az urát a ebédőig kísérte.

A férj az asszony szemrehányásainak pergőtűzében küssé kijozanodott és kétségbeesetten védekezett:

— Nem séríthetem meg olyan előkelő ügyfelet, amilyen Dupont, nincs érzéked az üzleti politika iránt?

De az asszonynak nem volt érzéke az olyan üzleti politika iránt, amitől a vacsora megromlott, a férjeura pedig borgózzel töltötte be a szobáját. Ujra kifakadt:

— Mit szólnak a szomszédok?

— Az ördög törődik a szomszédokkal! Essenek az orrukra! — kiáltott fel barátunk, akit a szesz harciasra hangolt.

— Már a szomszédok véleményével sem törődöl — dühöngött az asszony, — egészen szemérmetlen, korhelt fráter letél! Látom már, hogy hova fogsz sülyvedni. Eppen ugy kezdsz zülleni, mint Garnier Jules, a nagybátyád, aki a fegyházban végezte a pályafutását.

Ez már több volt annál, amit Bracassat Charles felhevült idereit elbírtak. Az asztalra csapott és szinte ordítva selypítette:

— Kikérem magamnak, hogy engem a szerencsétlen Jules-hez hasonlíts. Jó, hogy nem hasonlítasz Landruhoz, aki tíz feleségét övilkolta meg!

Alig mondta ki ezt, megdöbbenve állapította meg magában, hogy kezdi Landru megérteni... Ő most képes volna ezt az asszonyt nyuport lélekkel megfojtani. Szó nélkül kirohant a szobából, a fejébe csapta a kalapiát és már nem is támofozott, amint az uccára kilépett. A düh némiképp kijozanította.

Ez az asszony megmárgezte az életét lábbal taposott „férfiúi méltóságán”. És most egy fegyházban elbusztult gonosztevővel hasonlította össze! Érezte, hogy mindaz a zülléslet, ami a lelkében az évek során felhalmozódott, most kitör és bosszút követel...

Feléte világitott a „Kék csillag”-bár neonfényes felirata. Önkéntelenül meállt és belépett a forgóján. A báros meglepetten üdvözölte:

— Jó estét, Monsieur Bracassat... Ritka vendég minálunk.

Konyakot rendelt és egymásután három pohárkával hajtott fel. Azután gyorsan elindult, hogy még az üzletek bezárása előtt vásárolja meg a kését, amivel a feleségét megöli.

Kimenet vigyorogva jegyezte meg, a báros felé fordulva:

— Sietek, mert a feleségem részére valami meglepetést akarok vásárolni.

— Születésnapja van Madame Bracassat-nak? — kérdezte a báros, hogy udvariasságból mondjon valamit.

— Születésnapja?... — ismételte Bracassat és vigyorogva morgota magában, — nem nevezném éppen születésnapnak...

Amint a báról kilépett, a három konyak a borral előkészített agyában elkezdett dolgozni. Minden össze-vissza kavargott... A hangulata hirtelen megváltozott és mennyei boldogság érzése lett urrá a lelkét. Csak arra emlékezett, hogy a feleségét valamivel „meg akarja lepni”. És boldoggá tette a tudat, hogy „annak a drága, jó asszonynak örömet fog szerezni”. Szemben volt Bartou bojtja. Belépett. A kereskedő, aki régi ismerőse volt, barátságosan üdvözölte:

— Mivel szolgálhatok, Bracassat barátom?

— A feleségemnek akarok valami meglepetést szerezni.

— Ertem... Valami szép tárggyal akarja meglepni. Mire gondolt?

Körülnézett a boltban... Semmi se jutott az eszébe, végre így szólt:

— Ajánljon maga valamit.

— Talán ez a jégsekrény... — mondta. — Olesón adhatom, mert a gyár leszállította az árat. Csak nyolcszáz frank és kedvező fizetési feltételekkel adom ilyen régi, jó barátomnak.

Bracassat Charles végigsimitotta forró homlokát:

— Igen, igen...

Azután lemondó hangon mondta:

— Megveszem a jégsekrényt, de küldje most mingyárt haza.

És azzal elindult hazafelé, hogy jelen legyen, amikor az asszony az ajándékot megkapja.

A vádlottak padjára került, mert a tanítót és a lakkész okolta, hogy gyermekének új iskola-könyvet kell beszerezni

A belinci elemi iskolában az elmúlt év őszén megjelent Ghera Nicolae gazdálkodóhoz és kérdést megjelent Ghera Nicolae gazdálkodó és kérdést kolából a harmadik osztályba járó fiát? Groza Petru tanító megmagyarázta az izgatott embernek, hogy fiának nincsenek meg az előírt tankönyvek, egyben felszólította, hogy vásárolja meg azokat és csak azután küldje fiát az iskolába. A gazdálkodó, akinek hét gyermeke van, erre kiabálni kezdett, hogy nem tömi hiábavaló módon a könyvkereskedők zsebeit, mert a fiának jók lesznek a régi tankönyvek is. A tanító csendesíteni akarta, de a gazda tovább kiabált és végül azt a kijelentést tette, hogy a tanító „cigány”. A vitába beleszólt Calniceanu Ioan lakkész is, aki az iskolában éppen hittanórát akart tartani. A lakkész igyekezett megmagyarázni, hogy a gyermekeknek az iskolában a minisztérium által előírt könyveket kell használni. A gazdát azonban nem győzte meg, mert ennek haragja a lakkész ellen fordult és vele is kiabálni kezdett. Közben azt a kijelentést tette, hogy a lakkész „buta”. Így mondja ezt a vádirat, mert úgy a tanítót, mint a lakkész hatósági személyek megsértése miatt feljelentést tettek Ghera Nicolae ellen, akit az ügyészség vád alá helyezett. A törvényszék tegnapi tárgyalásán a vádlott beismerte, hogy használta a sértő kifejezéseket, de azzal védekezett, hogy előzőleg őt sértették meg és erre válaszolt. A törvényszék úgy határozott, hogy az ítéletet a jövő héten hirdeti ki.

A lendítőkerék halálra sujtott egy temesvári kereskedőt

Tegnap délután a Gvár városban súlyos baleset történt, amelynek Krieger Leb 28 éves kereskedő esett áldozatul. A kereskedőnek a Dorohantlor-úton villanyerőre berendezett sómalma van és tegnap délután is ott foglalatzkodott. Amint a gépek mellett dolgozott, a lendítőkerék szíja elkapta a ruháját és a kerekek közé rántotta olyan erővel, hogy kétszer is átesapódott a levegőben és végül is a falhoz vágódott. A zuhanás ereje mindkét lábát és karját eltörte, ezenkívül súlyos belső sérüléseket is okozott. Nyomban értesítették a mentőket, akik kórházba vitték. Az orvosi segítség nem használt, mert még tegnap délután meghalt.

Baran Coriolan dr. belügyi alminisztert, aki vasárnap Bucurestiből Temesvárra érkezett, hogy születésnapját édesanyja társaságában töltsse és tegnap újra visszautazott a fővárosba, nagy ünnepélyességgel fogadták Temesvárott

Baran Coriolan dr., aki az elmúlt hét szerdáján este, mint Temesvár város főpolgármestere utazott Bucurestibe, vasárnap este, mint miniszteri rangban levő belügyi államtitkár érkezett vissza rövid tartózkodásra. A józsefvárosi pályaudvaron többszáz ember gyűlt össze fogadtatására. Ott volt Marta Alexandru dr. királyi helytartó, Ciupe Gheorghe dr. helytartósági vezértitkár, Dragalina Cornel tábornok-hadosztályparancsnok, Prapargescu Gheorghe ezredes, prefektus, Mateescu ezredes, rendőrkezes, Faur Liviu miniszteri igazgató és még számos kiváló egyénisége a bányászi közéletnek. A város vezetősége Tieran Emil dr. delegált főpolgármester vezetésével meg.

Amikor begördült a bucarestii vonat és abból Baran Coriolan dr. alminiszter kiszállt, a városi villanytelepi alkalmazottak zenekara indulót játszott. Utána

elsőnek Marta Alexandru dr. királyi helytartó üdvözölte meleg szavakkal az államtitkárt a helytartóság öt megyéje nevében, amelynek lakossága örömmel fogadta Baran Coriolan dr. kinevezését. Tieran Emil dr. főpolgármester a város lakossága nevében képletesen nyújtotta át a hagyományos kenyeret és sőt, a köszönet kenyerét és a bányászi büszkeség sóját. Baran Coriolan dr. alminiszter szívesen megköszönte az impozáns fogadtatást. Hangsúlyoz-

ta, hogy kinevezése elsősorban nem az ő érdeme, mert

kinevezése által a királyi kegy elsősorban a Bányászatot érte, amelynek az elmúlt husz évben sok mellőzésben volt része.

Uj állomáshelyén dolgozni fog lelkiismeretesen és ha nem is tud majd csodákat elérni, igyekezni fog javítani mindazt, amit eddig a Bányászat szemből elmulasztottak. Az államtitkár szavai után az városi alkalmazottak énekkara Barbu Filaret vezénylete mellett kórust adott elő. Baran Coriolan dr. azután sorra kezelt szorított a fogadásra megjelentekkel, majd autóba ült és a lakására hajtatott. Kijelentette, hogy

hazaérkezésének egyik célja az, hogy hét-fői negyvenharmadik születésnapját édesanyja társaságában ülje meg.

Hétfőn délelőtt kilenc órakor Baran Coriolan dr. alminiszter gépkocsin a városházára érkezett, amelynek főpolgármesterei szobájában Tieran Emil dr. főpolgármesterrel az élen valamennyi ügyosztály főnöke és valamennyi városi vállalat igazgatója várakozott rája és harsány lelkesedéssel fogadta. Baran rövid beszédben megköszönte munkásságukat, amellyel eddigi működését támogatták és kérte őket, hogy most, amikor számára az uralkodó új munkatereket jelölt ki,

az új főpolgármestert ugyanilyen buzgalommal támogassák.

Table Nicolae dr. főjegyző üdvözölte az alminisztert, biztosította a tisztviselők további ragaszkodását és arról, hogy Tieran Emil dr. főpolgármester vezetése alatt folytatják lelkiismeretes munkájukat. Baran Coriolan dr. azután üdvözölte Tieran Emil dr.-t, mint delegált főpolgármestert és átadta neki a főpolgármestéri hivatal, majd a városi pénztárt.

Baran Coriolan dr. a délelőtti folyamán felkereste a királyi helytartóságon Marta Alexandru dr. helytartót és Ciupe Gheorghe vezértitkárt, majd ellátogatott az ügyvédi kamarába, ahol Cigareanu Liviu dr. dékán és Brudariu Adrian prodékán üdvözölték. Azután visszatért a lakására és délig együtt volt az édesanyjával. Hétfőn délben az alminiszter a Simplon-vonattal visszautazott a fővárosba.

Meghosszabbították a bejelentési ívek benyújtásának határidejét

Február elsején királyi rendelettel jelent meg, amely — miként megírtuk, — szigorú büntetés terhe mellett arra kötelezi a háztulajdonosokat, hogy záros határidőn belül jelentsék be lakóikat. A rendelettel alapján városunkban is megkezdődött a bejelentés és a háztulajdonosok olyan hatalmas tömegben özönlöttek el a bejelentő hivatal irodáit, hogy a tisztviselők számára szinte lehetetlené vált a közönség kiszolgálása. A bejelentés eddig az úgynevezett 11. számú íven történt és mindenki igyekezett azt kitöltve beadni, hogy a törvényes rendelkezéseknek a kiszabott határidő letelte előtt eleget tegyen. Közben azonban értesítés érkezett a temesvári rendőrséghez, hogy a bejelentési határidőt február 11-ig meghosszabbították. Ezenkívül Popescu Simion rendőrségi titkár kijelentése szerint azt is közölték a rendőrséggel, hogy a bejelentések eszközésére új egységes nyomtatványokat is küldenek Temesvárra. Ezek a nyomtatványok a dohánytűzsdékbe szerezhetők be és azokon történik a bejelentés. A kitöltött ívek benyújtásának módját idejében közli majd a rendőrség a közönséggel, amelynek így elegendő ideje lesz a bejelentésre. Ez nem érinti a 11. számú ívek beadását, amelyek benyújtása már az elmúlt években is kötelező volt.

ILSE WARNER Az élet oly csodás című legújabb UFA-film női főszerepében

A magyarság új útja

Írta: TAMÁSI ÁRON

A Kolozsvárott megjelenő „Ellenzék” cikksorozatban ismerteti a magyarság ismert alakjainak elgondolásait az alakulás alatt álló Magyar Szövetségről. Ebben a cikkben Tamási Áron, az erdélyi irodalom kitünősége és a fiatal nemzedék egyik irányítója mondja el megátatásait:

Magunk között eddig sem titkoltuk, de most már nyílt színen is bevallhatjuk, hogy a romániai magyarság husz esztendőn keresztül nem tudta életformáját megtalálni. Ne kutassuk jelenleg, hogy milyen és hányféle oka volt ennek. Inkább örvendünk a pezdületnek és az önbizalomnak, mely az utóbbi hetekben magyar társadalmunkat elég bizóvá tette arra, hogy ezt a vallomást felemelt fővel mondhasuk ki.

Azok közé tartozom, akiknek érett ifjúsága és férfikorának legdolgosabb éveje abban az örökös gondban teltek, hogy ezt az életformát meg lehessen találni. A vágy és a cselekvő szellem, mely közöttünk erjedett és erjesztett, végre alkalmat és lehetőséget talált az új kezdetre. Olyan államformáló erőkkkel találkozott utunk össze, hogy ebből a találkozásból szükségszerűen kellett a lehetőségnek megszűlnie.

A világ politikai életét, főleg az utolsó évtizedben, semmi sem jellemzi jobban, mint az a törekvés, hogy a közös művelődési és egyazon nyelvet beszélő nemzetek népi egységeket alkossanak. A román kormányzatnak új államformát rendező munkájában is ezt a politikai felfogást látjuk. Egészen természetes, hogy ez az uralkodó felfogás, mely a román népnek nemzet-személyisége jellegét állítja előtérbe, a közös művelődési és egyazon nyelvet beszélő kisebbségektől sem vitathatja el azt a jogot, hogy önmagukban népi közösségeket alkossanak. Az építő jellegű együttélés eme jog megadása nélkül nem is lett volna elképzelhető; s megtartása és érvényesítése nélkül nem is lehetséges.

Bár számunkra sem közömbös az ország államformája, amelyben élünk: minket az államformának kérdése, döntő módon, mégis csak abból a megítélésből kifolyólag érdekel, hogy népközösségi jogainkat megkapjuk-e és érvényesíthetjük-e.

Az egész romániai magyarság tisztá szívvél örvend annak, hogy népi személyiségünket a kormányzat elismerte; és ugyanakkor lehetőséget nyújtott arra, hogy a népközösségi társadalmi megszervezését végbe is vihessük. Nem kétséges, hogy ezzel az elismert természetes jogunkkal, a szervezkedés súlyos és nagy munkájában, sikeresen csak két biztosíték mellett élhetünk. Egyiket magának a kormányzatnak kell megadnia és végig biztosítani; a másik biztosítékot pedig nekünk kell belül megteremtünk.

Ha röviden is, ahogy egy ilyen irás keretében lehetséges, de mind a kétféle foglalkozunk kell. S főleg rá kell mutatnunk azokra az alapelvekre, amelyeken biztosított jognak és szervezkedésnek állania kell. Különben csak eredménytelen vesződések és sikertelen kísérlet, lenne az egész.

Az uralkodó többség éppen úgy, mint a kormányzat, bölösen tudja azt, hogy egy népet nem lehet kiirtani. Husz esztendőn keresztül volt eszt rá, hogy pártokat és kormányokat tévesztett meg az az állapot, amit így nevezünk: kisebbségi sora. A szem, mely barátságátlanul és elfogultan nézett minket, mindenekelőtt azt látta meg, hogy szervezetté és a kiszolgáltatottság mindennapi állapotában vagyunk. Ebből pedig azt a következtetést vonta le, hogy az ilyen tömeg nem állami és politikai erőtényező, sőt az el- és kipusztulás útján küzdök. Mi tudjuk azonban, hogy a kisebbségi sorban nemcsak szenvedés és fokozott küzdelem van, hanem hősiesség is, valamint fokozott erő. Természeti törvény, hogy az élethez való ragaszkodás annál nagyobb és elszántabb, minél nagyobb a baj. Ha felelős kormányzati férfiak kisebbségi nép elrendezésén gondolkoznak, ezt a természeti törvényt, az állam érdekében, figyelmen kívül nem hagyhatják. A mi helyzetünk pedig, romániai s kivált erdélyi magyaraké, még a kisebbségi népek nagy listáján is különleges. Nem tudok róla, hogy husz esztendőn keresztül a magyarság vezetői közül valaki az ország színe előtt rámutatott volna erre a különleges helyzetre, mely nemcsak természetes, hanem lelki és erkölcsi jogokat is kínál nekünk a küzdelemre. Ez előtt két hónappal azonban, az egyetlen országos jellegű katolikus lapunk, kivatatosan egy érdekléscikk előadás anyagát közölte. Ezt az előadást a román nemzet nagy történetírója, Iorga Miklós mondta el Párisban, a Népszövetségi Liga ottani szervezete előtt, még kilencszázhuszonötben. Ebben az előadásban Iorga jogalkotó nemzetiségnek nevezte Romániában a magyart és a szászt. Sőt nem is nemzetiségnek, hanem nemzetnek. Mert a „nem-

zetiség” szerinte és szerintem is: képmutatás. A továbbiakban pedig azt mondotta: Ha valamely adott területen egy nemzet (nemzetiség) régi, akkor ez a nemzet történelmi azon a területen, ahol ott lakván, résztvevett annak a területnek termékeny tételében és fejlődésében. Kétségtelenül az ilyen nemzetiségnek más jogai vannak az uralkodó többséggel szemben, mint amilyenek egy „tegnap” érkezett nemzetiségnek lehetnek.

Külön az erdélyi magyarokról beszélve, következtetést ebben a mondatban foglalja össze: „A következmény az, hogy a magyaroknak megvan az igényük az olyan jogokra, amilyeneket a szerződések előírtak, sőt történelmi joguk is van, ugyszólván lelki joguk van”.

Mindez tökéletesen így van: senki kétségbe nem vonhatja, aki emberi és államerköcsi alapon népet kormányoz és országot épít. Egy nemzet, mely ezer esztendőn keresztül művelte és védte ezt a földet, semmiféle csoportjában vagy utódjában nem hitványodhatik odáig, hogy honpolgári és nemzeti jogainak teljességéért minden időben nyíltan ne küzdjön. S ilyenformán mi is levonjuk ebből a jogalkotó és történelmi helyzetünköt a következtetést, ami így szól: a megadott lehetőség után támogasson minket a kormányzat, hogy a megalakuló magyar népközösség a maga nyelvén művelőd-hessék mindenütt; gazdaságilag élvezhesse munkájának gyümölcsét és társadalmilag a maga nemzeti érzelmeiben forrasson össze.

S most hadd beszéljünk a másik biztosítékáról, amely a fentebbiek mellett lehetővé teszi, hogy a népközösség megalakítására vonatkozó természetes jogunkkal sikeresen élhessünk. Ezt a második biztosítékot már önmagunknak kell megteremtünk. Azzal merem bízhatni magamat, hogy már elmulrt az a két hét, melyben nem lett volna tanácsos ószintén és kiméret nélkül beszélni. Nem lett volna célravezető, mert a tárgyalások és azok körülményei izgalomba hozták az újságolvasókat. Majd pedig a teljes átrendezés lehetősége s kilátásai teremtetek olyan társadalmi lépkört, melyet szemlélyi indulatok jellemeznek. Ezek az indulatok kezdenek elülni lassan s így, nagy vonásokban leg-alább, felvázolhatjuk az irányítót elveket.

Elhatározó jelentőségét tulajdonítottunk annak, hogy ezeket az alapjellegű elveket meghatározzuk már mieött a szervezkedésre az első lépés megtörténik. Hiszen a cselekvés minden mozdulatának ezekhez kell alkalmazkodnia s azonkívül az egyetlen segítség arra nézve is, hogy ki hol találhatja meg a maga helyét a meginduló munkában. Természetesen hasznos volna arról is beszélni, hogy maga a szervezkedés miképpen történjék, de minden efféle okoskodás csak levegőben lógna addig, amíg nem tudjuk, hogy miért, milyen célra és kiket akarunk megszervezni.

Miért kell tehát a romániai magyarságot egy nemzeti népközösség formájában megszervezni? Nyilvánvalóbb módon és károsabban nálunknál jobban senki sem érezhette, hogy egyénileg prádnak hullunk oda s tömegekben egyre süllyedünk, ha társadalmunk a rendezettség állapotában van. Mindenekelőtt a megélhetés szempontjából szükséges, hogy valamiféle keret annyira összetartson minket, hogy ismerjük egymást és alkalomadtán segíthessünk egymásnak. Egy az összesért van s az összes az egyért. Parancsoló érdek az, amely első-

sorban összefonódásra sürget. S ha ez az egymás-ratalálás valamennyire is megvan, már egészen más-köpen fordulunk kifelé, olyan erőkket és törekvé-ekkel szembe, melyek elemi jogainkat fenyegetik. Emberiességen és erkölcsi érven túl bizonyos csak egy lehet: az erő segít. Erő pedig csak megszer-vezett és öntudatos közösségben van.

És mi az a cél, melynek jegyében meg kell te-remteni a népi közösséget s amelynek szolgálatára örködni kell felette? Kétségtelenül eszmei a cél hiszen olyan egyéneket, sőt osztályjellegű rétege-ket kell együtt tartania, akiknek anyagi érdekei s nem egyszer felfogásuk is különböző. Ez az eszme abból a sorszerű közös meghatározásból ered, hogy mindnyáján magyarok vagyunk. Nem azt hangsú-lyozzuk, ami néha és kisebb dolgokban elválaszt minket, hanem ami meg nem változtatható módon összeköt. S nemcsak minket köt össze, vagy fiatal-t öreggel és férfival a nőt, hanem összeköt őst, élet és utódot. Így alakul ki a nemzeti öntudat, amely egyedül képes arra, hogy megvalósítsa az igazi egységet, melynek gerincében ott áll a nép.

Ma már nincs is egészségesen gondolkodó ma-gyar ember, aki ne tartaná azt, hogy a nemzeti kö-zösségnek központi ereje a nép: a falusi gazdanép. Ebből nyilvánvalóan addóik, hogy mit kell a leg-elő s leg-súlyosabb feladatnak tekinteni, ha az a kérdés merül fel: kiket akarunk megszervezni? Meggyőződésem szerint, történelmi távlatban, csak ideig-óráig tartó féremunka volna minden olyan szervezet, mely a falusi nép érdekeinek elhanyagol-ásával épülne. És a nép után jelentőségben mind-járt az ipari és munkástömegek következnek, mert bármilyen időket éljünk, az mindig igazság marad, hogy anyanyelvét, új embereanyagot és folytonosá-got a szegények őriznek meg, adnak és biztosítan-ak a nemzetnek.

Egészséges népi közösségben a középosztály érdeke és sorsa teljesen a néphez kapcsolódik. Nem-zeti közösségi élet nélkül pedig elkallódik.

A legfelső, vezető rétegnek pedig a munka sze-repe és a felelőség jut. Ha a munkát úgy végzi, ahogy azt népe megérdemli; és ha a felelősséget férfiakhoz illően átírzi, akkor megnyugtató alapo-kon jöhet létre és állani is fog a Romániai Ma-gyarok Szövetsége.

„A kisebbségi egyházak iránti türelem gondolata kötelez”...

Balkitták hivatalába Z gre Miklós dr. új kultuszminisztert

Bucurestiből jelentik: Tegnap iktatták be hivatalába Zigre Miklós új kultuszminisztert. Colan püspök, a távozó miniszter ismertette a működése alatt kifejtett munkát, majd bemutatta a minisztérium tisztviselőinek Zigrét, mint Erdély egyik kiváló képviselőjét, aki az egyházi élet terén is jelentős munkát végzett és így teljes szakismerettel veszi át a minisztérium vezetését.

Zigre miniszter válaszában többek között a következőket mondotta:

— A minisztérium vezetésére magammal hozom az erdélyi románok hagyományos érzületét: az egyház iránti szeretetet. Az erdélyi románok a maguk nemzeti létüknek megőrzéséért folytatott harcukat a nemzeti egyház pajzsa alatt vívták.

A papok és a tenitők voltak a román föld-művesek természetos vezetői és ők segíté-ték a városi értelmiséget,

Ezek a harcok az erdélyi románokat egybefor-rasztották az egyházzal. Személyesen is olyan ösökkel dicsekedhetem, akik harcoltak az egy-házért s az egyházzal a nemzetért és így tehát a legnagyobb figyelemmel leszek a nemzeti egy-ház iránt. Meg vagyok győződve arról, hogy a vallásos érület megerősítésével olyan lelki és erkölcsi erőt létesítünk, amely a legnagyobb mértékben hozzájárul az államélet szintjének emeléséhez.

Máshittü és más népek között élttem és azt kértük tőlük, hogy tartásuk tiszteltemben jo-gainkat. Eppen ezért erősen kifejlődött ben-niünk a kisebbségi egyházak iránti türelem gondolata s ez a türelem kötelez

mindaddig, amig azonosítják magukat nemzeti törekvéseinkkel. Minden támogatást megadunk a nemzeti művészeteknek is. Zigre Miklós ezután kérte a minisztérium tisztviselőit, hogy részesít-sék munkáját támogatásukban.

A Temesvári Magyar Nőegylet közgyűlése egyhangu lelkesedéssel Kakuk Jánosnét választotta meg elnöknőnek

Mértékkel nem értékelhető és szóval nem dicsérhető és nem becsülhető fel eléggé az a nagy könnyszáritó és nemzetmentő szociális munka, amelyet a Temesvári Magyar Nőegylet végez. Sokak halála, áldása és elismerése kíséri ezt a tevékenységet, amely egyaránt a jelennek és a jövőnek szól, a jelennek a nyomor enyhítésével és a jövőnek magyar iskolás gyermekek megmentésével és sorsának biztosításával. Örömmel szegyezzük le ezeket, amikor a Temesvári Magyar Nőegylet közgyűléséről beszámolunk és bejelentjük azt is, hogy

dr. Kakuk Jánosnéval új elnöknő került az egyesület élére.

Ez voltaképpen azonban nem jelent változást, csak díszet és címet, mert hiszen dr. Kakuk Jánosné, mint ügyvezető elnöknő eddig is tulajdonképpeni vezetője, intézője, irányítója volt a nőegylet eredményes munkásságának. Tényleges elnöknővé való megválasztása voltaképpen nem egyéb a közgyűlés részéről, mint

elismaró köszönet eddigi sikeres munkálkodásáért.

A Temesvári Magyar Nőegylet közgyűlése a Magyar Házban levő saját otthonában folyt le, amelyben a tagok igen nagy számban gyülekeztek össze. Kakuk Jánosné üdvözölte az egybegyűlteket a jegyzőkönyv vezetésére Mares Bélánét, hitelesítésére pedig özvegy Borsiczky Ottonét és dr. Telegdy Nándornét kérte föl. Idézte Széchenyi István mondását, amely szerint

minden magyarnak kötelessége áldozattal és munkával magyar testvéreit szolgálni.

A Temesvári Magyar Nőegylet fennállásának elmúlt tizenhárom éve alatt mindenkor igyekezett ennek elget tenni. Most örömmel számol be az elmúlt két esztendő munkájáról nemesek tagjainak, hanem mindazoknak, akiket a magyar sors érdekel, de beszámol azoknak is, akik eddig a munkától távol tartották magukat, mert reméli, hogy ez serkentőleg hat rájuk. Hálát ad Istennek, hogy a tagok lelkesedését mindvégig töretlenül megtartotta, erőt adott nekik a kötelességteljesítésre és az áldozatok hozatalára. A Magyar Nőegylet, mint mindig, az elmúlt két év alatt is, enyhített inséget, igyekezett a jövő nemzedékét megmenteni,

szolgált a magyar anyanyelvet és a magyar kultúrát.

Mindebben a szeretet vezette. A további munkára új erőkre van szüksége és a munkában senki nem felesleges. A mostani sivar időben még nagyobb akaratra és még nagyobb áldozatokra van szükség. Ha azok, akik a nőegylet munkájától távol tartották eddig magukat, csak egy-egy pillanatra látnák azokat a nyomortanyákat, amelyeket az egyet tagjai működésük során meglátogattak, bizonyára nem vonnák ki magukat az áldozatkészségből. Végül annak a reménynek adott kifejezést, hogy

Isten továbbra is segítségére lesz a Magyar Nőegyletnek munkája végzésében.

A TITKÁRI JELENTÉS

Mares Béláné olvasta fel azután az egyesület 1937. és 1938. évi működéséről szóló titkári jelentését. Mindkét esztendőben megrendezte az egyesület a februári magyar bálát, rendezett konyhaművészeti kiállítást, több virsli-délutánt, 1938. novemberében pedig több hónapi kényszerű pihenés után Szent Erzsébet védelme alatt

Láthatatlan bálát a szegények javára.

Mindkét év karácsonyán felruháztak szegény gyermekeket, tandíj és tankönyv segélyezésben részesítettek középiskolai és egyetemi hallgatókat, diákoknak ingyen ebédeket szereztek, első áldozásra menő gyermekeknek ünnepi ruhát adtak, szegény családoknak gyorssegélyt és tüzfát juttattak, vakokat gyámoltítottak, napközi gyermekotthonokat és gyermeknőkonyhákat támogattak. A jelentés végül köszönetet mond mindazoknak, akik az egyesületet munkájában bármiképpen is gyámoltították.

A PÉNZTÁRI JELENTÉS

Bach Gyuláné mutatta be a két elmúlt év számadásait. A sok különböző jótékony kiadáson kívül az egyesület 1937-ben 121.149 lei, 1938-ban 262.079 lei fordított tanulók tandíjára, tankönyveikre és egyéb iskolai szükségleteik előtermelésére, különböző segélyezésekre

pedig 1937-ben 26.149 és 1938-ban 27.233 leit. Bemutatásra került a Magyar Nőegylet dettái tagozatának pénztári jelentése, majd az 1939. évi költségvetési előirányzat, amelynek végösszege 302.115 lei. Horváth Antalné előterjesztette az ellenőri jelentést, amely után a közgyűlés a vezetőségnek a felmentvényt megadta.

ÚJRA SAJÁT OTTHONBAN VAN A NŐEGYLET

Gerőffyné-Gálik Judit olvasta föl a Magyar Nőegylet leánytagozatának jelentését. A leánytagozat 1937-ben és 1938-ban az anyák napján szegény magyar anyákat megvendégelt, mindkét évben

három héten át ötven-ötven fiút és leányt nyaraltatott megfelelő felügyelet alatt Lip-pán,

fentartotta és tovább fejlesztette a szegény szülők részére évek előtt életrehívott csecsemő-kelengyés vándorkosárintézményt, segélyezett hitvallásos és jótékonycélú egyesületeket. A leánytagozat rendezett husvéti és karácsonyi kiállításokat, gyermekelőadásokat, amelyek jóvedelmeit céljaira fordította. Stachler Jolán pénztári és Erdmann Mancsi ellenőri jelentését a közgyűlés elfogadta és megadta a felmentvényt. Krauser Margit leánytagozati alelnöknő rövid beszédben rámutatott arra, hogy

a nőegylet és a leánytagozat Isten segítségével ismét saját otthonában lehet

és annak a reményének adott kifejezést, hogy munkásságát még nagyobb mérvben folytathatja majd. Rámutatott Kubicsék Teri leánytagozati elnöknő példájára és hangsúlyozta, hogy a magyar lányok továbbra is följánlják neki munkásságukat. Köszönetet mondott az eddigi leánytagoknak a végzett munkáért és az új tagokat buzdította.

Dr. Kakuk Jánosné köszönetet mondott a tagoknak önfeláldozó működésükért és megköszönte Oberst Zoltán dr. ügyvédnek azt a sok szolgálatot, amelyet a nőegyletnek tett.

Szánthó Lászlóné felolvasta a háziasszonyi jelentést, melyet jóváhagyólag elfogadtak.

Dr. Kun Ferencné alelnöknő indítványozta, hogy a választmányt egészítsék ki a következő

új tagokkal: Szánthó Lászlóné, Hermann Györgyné, Ács Ida, Illésné Sas Jolán, Szűszmann Rezsóné és Regula Gyuláné. Az indítványt egyhangulag elfogadták.

Horváth Antalné rámutatott arra, hogy báró Ambrózy Andorné elnöknő a Magyar Nőegylet körül hervadhatatlan érdemeket szerzett és fokozott mértékben hozzájárult az egyesület fölvirágzásához és ahhoz, hogy működését eredményesen folytathassa. Ambrózy Andorné báronő azonban nemrég elköltözött Temesvárról és az egyet vezetésében tevékenyen nem vehet részt. Indítványozza, hogy

a közgyűlés válassza meg Ambrózy Andornét díszelnökké,

dr. Kakuk Jánosné ügyvezető elnöknőt pedig elnöknővé és egyidejűleg bizza meg az ügyvezető elnöknői teendők további végzésével is.

A közgyűlés az indítványt nagy lelkesedéssel egyhangulag elfogadta. Dr. Kakuk Jánosné kijelentette, hogy ez az indítvány meglepetés volt számára, de a választást köszönettel elfogadja. Programot nem ad, mert felesleges. Fogadja, hogy

egész magyar szívvel ott fog állni, ahová a közgyűlés bizalma állította.

Megköszönte a tagok és a sajtó eddigi önzetlen támogatását és kérte azt a jövőre is.

Oberst Zoltán dr. rámutatott a magyarság gazdasági megszervezésének szükségességére, mert csak úgy tudja szociális feladatait is eredményesen végezni.

A gazdasági szervezkedés csakis szövötközetek útján lehetséges.

Utalt a Corvin szövötközet szép munkájára és kérte a nőegylet tagjait, hogy a Corvin szövötközetet pártolják és ajánlják. Felvetette azután egy házi iparcikkék eladásával foglalkozó szövötközet tervét. Ez házi szövötközést és bánsági házi készítményeket hozna forgalomba. A szövötközet

segítséget jelentene a falusi magyar nép számára

és ezenkívül néhány embernek megélhetést is biztosítana.

Horváth Antalné üdvözölte dr. Kakuk Jánosné elnöknőt és Isten áldását kérte munkájára és kegyelmét, hogy ezt a munkát minél tovább folytassa. Kakukné meghatottan mondott köszönetet, kérte a tagok további támogatását és ragaszkodását. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Ostromállapot a kárpátorosz községekben

Varsóból jelentik: A Dobry Vecser külön tudósítójának huszti jelentése szerint Prehala tábornok több kárpátorosz községben kihirdette az ostromállapotot. A cseh csapatok lefegyverezték a Szies szervezet tagjait és közel 3000 embert internáltak a Huszt közelében levő internálótáborban.

Husztról jelentik: A csehszlovák katonaság és Volosin milicistái között tegnap véres össze-

tűzések történtek, amelynek során egy milicista meghalt. Jasina faluban antiszemita zavargások voltak, 18 zsidó tanulót súlyosan bántalmaztak a tüntetők.

Prehala tábornok a külföldi laptudósítók előtt a következő rövid nyilatkozatot tette:

— Ha kell, diktatúrát vezetünk be, elég erősek vagyunk hozzá.

SCALA

ismét egy nagy slágerfilmet mutat be!

A szezon legjobb kémfilmje!

A vörös orchideák

Főszerepben az összes nagy sztárok:

OLGA TSCHSCHOWA

ALBRECHT SCHOENHALS

CAMILLA HORN

ANTON POINTNER

ANGELO FERRARI

Rendezte: Nunzio Malasomma

Zene: Franz Grothe

Premier 9-én esütörtökön

HIREK

ELFIZETÉSI ÁRAK

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Házósgoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Takarékos asszony

El egy művész, akinek a felesége is művésznő. Nincs jogom elárulni, hogy miféle művészetben specializáltak. Nem is fontos a történet szempontjából. Elég annyi, hogy ennek a házaspárnak, ahogy mondani szokták, hosszú ideig „jól ment”. Olyan bőven kerestek mind a ketten, hogy három évvel ezelőtt új lakásba költöztek. Mégpedig egy szép kis villába, amelyben — mi csoda boldogság ez művészek számára — senki nem lakott rajtuk kívül.

A házbér elég tekintélyes volt, de a férj boldogan fizetett, olyan szép kilátás nyílt a hegyekre és olyan édes dolog volt egyedül lakni egy egész házban.

Csak hogy a leghosszabb konjunktúrának is vége szakadni. A szerencsés szél megfordult, a művész jövedelmi forrásai elapadtak. Hiába volt szorgalmas, hiába ügyeskedett, nem tudott keresni.

Egy szép napon boros arccal jelentette a feleségének:

— Mucikám, baj van. Nem tudom előteremteni elsejére a házbért!

— Nem olyan nagy baj! — mosolygott az asszony. — Beszélék a háziurral, megkérem, hogy várjon tizedikéig!

A férj tíz napig lótot, futott, kilincsel. Tíz nap múlva mélységes bánattal közölte odahaza:

— Hiába minden, édes fiam, nem lehet összeszedni a pénzt! Ki fognak innen dobni bennünket! Milyen kár! De szép volt itt reggel fölébredni, nézni az ablakon keresztül a hegyeket!

Az asszony, ahogy derék feleséghez illik, tovább buzdította az urát:

— Próbálg meg mindent, drágám! Én is megpróbálok további haladékokat könyörögni a háziúrtól!

Az ötödik hosszabbítás után a művész feladta a küzdelmet:

— Nem megy a dolog, fiam! Nincs pénz. Bele is fáradtam a sok szaladgálásba. Szép volt, jó volt! Vége lett. Be kell vallani a háziurnak, hogy nem tudunk fizetni, adja ki másnak a lakást. Remélem, el fogja hinni, hogy ha adósok is maradtunk, azért nem vagyunk szélhámosok!

Az asszony meleg részvétellel simogatta a férje haját, valami mosolyféle suhant át az arcán, majd egyszerre csak homlokocskája:

— Ne gyötörd magad, drágám! Ne félj, nem tesz ki minket senki ebből a kedves lakásból, még akkor sem, ha száz esztendeig nem fizetiünk!

— Ugyan miért?! — kérdezte a művész egy kicsit haragosan, mert nem szerette a görbe dolgokat és itt valami fokhagymát érzett.

— Azért szívem! — felelte az asszonyka — Mert a miénk a ház!

A férfi előbb dühöngött, aztán édesdeden röhögni kezdett, amikor kibomlott előtte a valóság. Az történt ugyanis, hogy az élelmes asszony a bőség esztendői alatt, mint egy szorgalmas hangyácska, titokban összetakarított annyi pénzt, amennyit megvehette a villát. A férfiak olyan könnyelműek! Minek tudni egy kártyás bohémnek, hogy háza van, amire kölcsönt lehet fővenni.

Még a házbért is irgalmatlanul bevasalta három éven át az urán ez a derék feleség. Az a pénz is megvolt, részint eleven bankók, részint egy elegáns, kis takarékkönyv alakjában, az asszony cseresznyefa íróasztalának legütökösebb fiókjába zárva.

Február 7

Kedd

Richárd, Romuald, Partenic

1812. február 7-én született Dickens Károly világhírű angol regényíró. Gyermekkorában sok szenvedésen és nélkülözésen ment keresztül és ennek nyomain meglátszanak azokban a regényekben, amelyekben gyermekek és szegények kínlódásairól, mostoha sorsáról írt. Ilyen regénye például a Twist Olivér, amelyben egy szegényházban nevelkedő gyermek szomorú életét írja meg. Híres regényei még a Pickwick-klub, a Copperfield David, Karácsonyi ének, Dombey és fia. Gyermekai számára megírta Jézus életét, amely azonban akaratához képest csak hatvan évvel a halála után jelent meg.

1853. február 7-én született Kassán Czirbusz Géza egyetemi tanár és földrajzíró. Huszonegy éves korában belépett a piaristarendbe és egyetemi tanulmányait Budapesten és Kolozsvárott végezte. Több piarista gimnáziumban tanárkodott és hosszabb időt töltött Temesvárott is. Ebben a városban 1879-től 1882-ig a Természettudományi Társaság főtákará volt és szerkesztette a Természettudományi Füzeteket. Megalapította a temesvári múzeum néprajzi osztályát. 1910-ben a budapesti egyetem földrajzi tanszékére nevezték ki. Számos földrajzi tanulmányt és egyéb munkát írt. Rengeszt szövegeket jelent meg.

Farsangi naptár

Február 11. A Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület jelmezes álarcos bálja Bontila ucca 7 szám alatt.

Február 11. Fideritas lényklub táncestélye a Forgács-teremben.

Február 11. Dura sportegylet bálja a Sörgyárudvarban.

Február 11. KAC atlétabálja Kolozsvárott a Neworkoz termében.

Február 12. Az élelmezési iparosok céhének farsangi mulatsága a volt Ferdinand szálló emeleti helyiségeiben.

Február 19. A fodrászok és borbélyok bálja a volt Ferdinand szállóban.

Február 23. Műegyetemi hallgatók bálja a Tiszti Kaszinóban.

— IDŐJÁRÁS. Változó felhőzet és a hőmérséklet esiképpen várható. Éjjel fagy, reggel és este köd.

GARANA-WOLFSBERG: 15 cm magas régi hó, amely fagyott. A hőmérséklet plusz három fok Celsius. Szélcsend.

— MEGNYILT A FRONT KÖZPONTI MAGYAR SZERVEZŐ IRODA. Kolozsvári hivatalos jelentés szerint ott megnyílt a Nemzeti Újjászülés Frontjának magyar szervező irodája. A Front keretén kívül megalakításra kerülő Magyar Népközösség vonatkozó felvilágosításal ideiglenesen szintén ez az iroda szolgál.

Munkakedv, energia ömlik el a szervezetben, ha testét rendszeresen bedörzsöli Diana sósborszesszel.

— KILILTOTTÁK A PÁPOKAT AZ AUSZTRIAI ISKOLÁKBÓL. Rómából jelentik: Az Osservatore Romano jelenti: Az ausztriai belligyi és közoktatásiügyi miniszter elrendelte, hogy az iskolai hitoktatást ezentul kizárólag csak laikus tanítók végezhetik. A papoknak teljesen megtiltotta az iskolákba való belépést. A rendelet indoklása gyanánt a szokásos „politikai katolicizmus” hozakodik elő, amely az iskolai oktatásban mint „politikai hitoktatás” jelentkezik. A rendelet tulajdonképpen célját a Salzburger Zeitung magyarzata világítja meg. A Salzburger Zeitung egyébként a nemzeti szocialista párt hivatalos lapja. É a lap kijelentette, hogy „az autentikus vallásoktatás nem tartozik az iskolai oktatáshoz. Mindenki tudja, hogy ha valaki Isten akaratához akar igazodni, ezért nem szükséges az, hogy az Egyház valamilyen nézetéhez tartsa magát. A nevelés az állam kizárólagos hatáskörébe tartozik. Hasztalan lesz minden próbálkozás, tilkos, vagy sekrestye-iskolák. A nevelés csak egy hitet ismer, a nemzeti szocializmus hitét”. Ilyen állapotok megteremtéséért a német egyházúldözök — fűzi hozzá a vaticán lapja — valóban megérdemlik, hogy a Komintern és az istentelenek legája disztagjaivá válassza őket és könyveiket lefordítsa.

NAGYÍTÓ-ÜVEGEK

olvasó, bélyeg, gabona, LUPÉK óriási választéka érkezett

Kecskeméti Temesvár 1, Bul. Duca 2.

— A KISEBBSÉGI KÉRDÉSRŐL TÁRGYAL ROMÁNIA ÉS MAGYARORSZAG. Belgrádból jelentik: A Német Távirati Iroda levelezője jelenti: Politikai körökben hangsúlyozzák, hogy Sztrojadinovics és Gafencu megbeszélései után kiadott hivatalos közlemény rámutat annak a szükségességére, hogy a két ország feltétlenül ki akarja mélyíteni kapcsolatait a vele szomszédos államokkal. Belgradi politikai körökben úgy tudják, hogy a rövidesen meginduló tárgyalások során nem kerülnek szóba területi kérdések, sőt Bulgária és Magyarország hajlandók a szoros együttműködésre, ha kisebbségeik Romániában kielégítő elbánásban részesülnek.

— LEBRUN ELNÖK A BÉKÉRŐL. Párisból jelentik: A köztársasági újságírók egyesületének bankettjén Lebrun elnök beszédet mondott és ennek során kijelentette, hogy a jog uralmát lassan-lassan az erőszak uralma veszi át. Franciaország nem nézheti tétlenül, hogy miként szűnik meg az adott szó szentsége, valamint a szabadság, az igazság és a függetlenség. Egyetértésben azokkal a népekkel, amelyek hűségesek maradtak a demokrácia elveivel és válaszként a tengeren túlról érkezett hangra, Franciaországnak mindent meg kell tennie, hogy a múlt erőfeszítéseinek gyümölcsét megvédelmezhesse és egyben behívójtsa az egész világ előtt, hogy ebben áll az általános béke és boldogság megteremtésének titka.

— FERCH MÁTYÁS HALÁLÁNAK ELSŐ ÉVFORDULÓJA. Ma, február hetedikén van egy éve annak, hogy Ferch Mátyás preláthus-kanonok belvárosi plébános hosszas szenvedés után Budapesten meghalt. Az elhalálozás első évfordulója alkalmból ma, kedden reggel nyolc órakor a belvárosi plébániatemplomban ünnepélyes gyászmise lesz a berával. A gyászmisét Plesz József kanonok-plébános mondja nagy papi ecédéttel. A kegyelet megemlékezés ezen miséjén megjelenik a belvárosi katolikus egyházközség választmánya teljes számban, valamint a hívek nagy serege, kiknek az elhunyt plébános huszonhét éven át volt a gondot lelkipásztor.

— LELEPLEZTÉK I. FERDINAND KIRÁLY SZOBRÁT CHISINAUBAN. Chisinauból jelentik: Tegnap leplezték le I. Ferdinand királynak, a nemzeti egység megvalósítójának szobrát Basarabia fővárosában. A Dnyeszter partja mellett most két uralkodó szobra áll, akik megvédelmezték a kelet határait: Stefan cel Mare és I. Ferdinand. A tegnapi szoborleplezési ünnepségen a polgári és katonai hatóságok képviselői jelentek meg élükön Gr Cazacliu, a Nistru tartomány királyi helytartója míg a kormány részéről Toni közoktatásiügyi államtitkár vett részt. Öfelsége II. Carol királyt Ciupereti tábornok, hadseregfelügyelő képviselte, aki emelkedett szellemű beszédében a nemzet hivatásáról és egységéről beszélt.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJLEI SZOLGÁLATA:

Szerdán, február 3-án a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben az Alba Iulia uccában levő Kun gyógyszerház.

A II. kerületben a Traian téren levő Kigyó gyógyszerház.

A III. kerületben a Miron Costin uccában levő Merkler gyógyszerház.

A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Csillag gyógyszerház.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

HOTEL RIO

BUDAPESTEN VII., Kürt. ucca 6 sz.

(Pátia-kávéház mögött.)

1938-ban épült!

Hideg-meleg folyóvíz. Ragyogó tisztaság.

Mérsékelt árak!

Jelentkezni kell mindenkinek, aki nem román állampolgár

(—) Csirics püspök a helytartónál. Csirics Irinei dr. görög keleti szerb püspök, aki néhány napi tartózkodásra Temesvárra és a Bánságba érkezett, hétfőn délben tisztelgő látogatást tett Marta Alexandru dr. királyi helytartónál.

— OLASZORSZÁG PÜSPÖKEI A FAJELMÉLET ELLEN. *Vatikánvárosból jelentik:* Cremona püspöke, Captali, szöveget intézett híveikhez, amelyben a világ üldözött zsidóságát vette védelmébe. Szembeszállt azzal a váddal, hogy az egyház a zsidókérdésből politikát csinál. Kifejtette, hogy a katolicizmus számára a zsidókérdés szigorúan vallási kérdés. Ezen bírálta a fajteóriát, amelyet nemlétezőnek deklarált. Ez az elmélet csupán az istentelenség meggyőződését plántálja az emberek lelkébe. Ugyanígy szemlélte szentbeszédét tartott Velence, Bologna és Milánó püspöke is.

— A MAGYAR KÖVET ELHAGYTA MOSZKVA. *Moszkvából jelentik:* Jungerth Arnold magyar követ és a követéséj teljes személyzete február 5-én elutazott Moszkvából.

(—) Előkelő esküvő színhelye volt vasárnap este kilenc órákor a józsefvárosi görög keleti román templom. Schileru Dionis postagazgató, a temesvári postatiszti képző tanfolyam vezetője, esküdött örök hűséget Coman Sylviának, Coman Augustin volt főpolgármester leányának. A templomot az esküvő alkalmából nagy és előkelő közönség töltötte meg. Az egyházi esketésnél Andronescu Plantius dr. volt postavezérgazgató és felesége voltak a tanúk. A szertartást Imbroane Ion és Vuia Cornel lelkészek segédletével Tiucra Patricie dr. főesperes végezte, aki a fiatal párhoz megindító beszédet intézett. Az esketés után az új házaspár számosan üdvözölték.

(—) A VONAT ELÉ AKART UGRANI. Balaban Gheorghe negyvennyolc éves utovamosgyei. Balabanesti községbeli lakos a Józsefvárosban a vonat elé akart ugrani. Az életunt embert azonban még idejében elrántották a sínról és így az öngyilkosság nem sikerült.

(—) ÖNGYILKOS GAZDALKODÓ. Herhalt Fülöp harminc éves újírodai gazda öngyilkossági szándékból felakasztotta magát és meghalt. A csendőrség megalapítása szerint az öngyilkos férfi alkoholista volt és tettét valószínűleg alkohalmámorában követte el.

(—) A helytartósági palota építése. A helytartósági palota építési, különböző szerelési és berendezési munkálatainak kiadására tegnapi kiütözött árlejtéseket március 30-ra halasztották el.

(—) Halálozások. Meghaltak: Moldovan Juliana ötvennégy éves, Faur Iosif hat hónapos, Becker Krisztina született Braun hetven éves, Klein Ida ötvennyolc éves, Mitreanu Maria született Dobosan, 81 éves, Horka György 23 éves, Lukov Mária, született Cazan, 76 éves, Filko Mária, született Tóth, 53 éves.

(—) A hamisított csokoládéért nem a kereskedő felelős. A megyei egészségügyi hivatal ezer leire büntette meg Regnier Vilmos nagyoszi kereskedőt, mert üzletében dextrinnel kevert csokoládét találtak. A kereskedő fellebbezést jelentett be és a törvényszék tegnapi tárgyalásán azzal védekezett, hogy a csokoládét csomagolva kapta a gyártól és így annak minőségéért nem felelhet. A törvényszék elfogadta a védekezést, megsemmisítette a bírságot és utasította a megyei egészségügyi hivatalt, hogy vegyen fel jegyzőkönyvet azon gyár ellen, amely a csokoládét a kereskedőnek szállította.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Sabanescu Constantin, Lepadatu Carmencita, Nichi Constantin, Klein Verónika, Nagy Imre.

Mozsi

M Ű S O R:

KEDD, FEBRUÁR 7.

APOLLÓ: *Jönnek a huszárok* (német film).
ATLANTIC: *Frankenstein menyasszonya* (angol film) és *A szent és barátja* (német film).
CAPITOL: *Éjjeli riadó* (angol film).
RIVOLI: *A szerelem bosszút áll* (angol film).
SCALA: *Marce Polo kalendjai* (angol film).

(—) Az örök titok című filmről a Neue Freie Presse ezt írta: „Már az elejétől fogva megragadja a nézőt a film páratlanul lenyűgöző művésze. A szerzők, rendező, muzsika és nem utolsósorban a minden kritikán felülálló művészgarda a filmet az utóbbi évek egyik legszebb művészi teljesítményévé avatják. Erre a filmre nyugodtan ráillik a megállapítás, hogy az nemcsak szokványos film: hanem telt!”

Bucurestiből jelentik: A fővárosi rendőrség ma a következő felhívást bocsátotta ki: A rendőrség idegen ellenőrzési osztálya tudomására hozza mindazon polgároknak, akik az állampolgárság felülvizsgálása alkalmával az alatt felsorolt csoportok valamelyikébe tartoznak, hogy haladéktalanul jelentkezzenek a rendőrség idegenellenőrző osztályán, az utazási igazolványt helyettesítő személyazonossági igazolvány átvétele végett. Jelentkezni tartoznak: 1. Mindazok, akik az állampolgársági jog felülvizsgálásakor bírósági határozat alapján állampolgárságukat elvesztették és ez a döntés jogerőre emelkedett. 2. Mindazok, akik az állampolgárság elnyeréséről és elvesztéséről szóló törvény 56-ik cikkelyének előírásai alá esnek. 4. Mindazok, akik az idegenellenőrzésről szóló törvény kilencedik cikkelyének harmadik bekezdése értelmében mentesültek az ellenőrzés alól, mivel Romániában születtek és az ország területén megállapodott szülők által neveltek, továbbá sohasem voltak idegen állam alattvalói, vagy nem állottak idegen állam védelmében és akik nem román etnikai származásúak. 5. Mindazok, akik az igazságügyminisztérium által naturalizálás révén óhajtották elnyerni a román állampolgárságot, mely célból az előírt hirdetményeket is megjelentették a Monitorul Oficialban, a jelenben pedig nincsenek abban a helyzetben, hogy idegen útlevéllel szerezzenek. 6. A kik nem vehetnek igénybe semmilyen állampolgárságot. 7. Politikai menekültek és katonaszökevények. 8. Mindazok a nem román etnikai származásúak, akik

jogaikat nem érvényesítették és akiket a csatolt területeken kihagytak az állampolgársági jegyzékből. 9. Mindazok, akiknek ezideig tartózkodási engedélyük volt a birtokukban, azonban nem bírtak szabad mozgást biztosító igazolvánnyal, mivel az új törvény ezeket hatálytalannította. Hasonlóképpen jelentkezni kötelesek felülbélyegzés miatt a Nansen-útlevéllel rendelkezők. A szegénysorsúak kötelesek hatóságilag kiállított szegénységi bizonyítványt bemutatni.

A kik az országban foglalkozást űznek, tartoznak a nemzeti munka védelméről szóló törvényben megállapított illetékek lefizetésére. Önálló kereskedők, iparosok, vezető műszaki, vagy irodai állásban levők, szabadfoglalkozásúak, 6-kepekészek, vagy kereskedelmi utazók 10.000 leit fizetnek. Nem vezető állásban levő tisztviselők, alkalmazottak, képzett munkások és hasonlók, valamint mozgóórások 2000 leit fizetnek. Képzéssel nem rendelkező munkások és nanszamosok illetéke 1000 lei. A kik egyik csoportba sem tartoznak, 500 leit fizetnek. Az illetéket a Nemzeti Bank fiókjánál kell lefizetni a belügyminisztérium rendelkezésére az éntékezési alap javára és az erről szóló nyilatkozat a kérvényhez kell csatolni. A feleség és a kiskorú gyermekek külön illetéket nem fizetnek. A foglalkozást fiző kiskorúak azonban kötelesek külön illetéket fizetni. Mindazok, akik ezen rendelkezéseknek tizenöt napon belül nem tesznek eleget, a nemzeti munka védelméről szóló törvény büntető rendelkezései alá esnek.

A Bánság kereskedelmének és iparának képviselője a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalában

A temesvári kereskedelmi és iparkamara helyiségében fontos értekezlet volt, amelyen résztvettek Baltescu Ion dr. igazgató, a bánsági gyárosok szövetségének ügyvezető elnöke, Giurcaneanu Eduard kamarai elnök, Bossel Alexandru, a Sfatul Negustoresc elnöke, Bojina Cornel ügyvéd, a vendéglősök ipartársulatának ügyésze, Gutu Simion, az iparosok szindikátusának alelnöke, Catina Vasile, a kamara ideiglenes bizottságának tagja, Popescu Romulus és Fraila Ion kamarai főtitkár. Az értekezlet célja volt három olyan jelöltet ajánlani, akik közül a román királyi helytartóság területére a Nemzeti

Ujjászületés Arcvonalába kinevezésre kerül majd a kereskedelmi és ipar titkára. A megbeszélés eredményeképpen a következő három jelöltben állapodtak meg: Besa Cornel mérnök, a kamara alelnöke, Nichi Traian dr., az Albina temesvári fiókjának igazgatója és Cinghita Cornel nagyiparos, a peirozsenyi szőnyeggyárak képviselője. A bizottság ajánlatára Giurcaneanu Eduard elnök már Bucurestibe utazott és a hétfőn délelőtt megtartott értekezleten bemutatta a három jelölt listáját. A titkár kinevezése rövidesen megtörténik.

(—) A temesvári vakok egyesületének közgyűlése február 19-én, délelőtt 11 órákor lesz a Doja-ucca 20. szám alatti egyleti helyiségben, a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. A jegyzőkönyv felolvasása. 3. Titkár jelentés. 4. Mérés az 1938. évről. 5. Költségvetés az 1939. évre. 6. A megüresedett tisztségek betöltése. 7. Alapszabálymódosítás.

(—) KIFOSZTOTTAK EGY BELVÁROSI ÓRASÚZLET KIRAKATÁT. Az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek betörték Kirschweg Károly óras belvárosi, Ungureanu uccában levő üzletének kirakatüvegét és a kirakatból több órát és különböző ékszereket loptak el.

Legujabb sport

Az országos vívóbajnokság versenyeit a temesvári Electrica rendezti

A bucaresti központi vívószövetség és a temesvári Electrica sportegylet vívószakosztályát bízta meg az országos vívóbajnokság versenyekének megrendezésével. A vívószakosztály vezetősége legutolsó ülésén elhatározta, hogy a nemzeti vívóbajnokságokat, amelyeken az ország legjobb tör- és kardvívói vesznek részt, a következő napokon tartja meg: a férfi törvívást április 22-én bonyolítja le és ugyanazon a napon este tartják meg a női törvívóbajnokság versenyét is. A férfi kardvívás versenyét pedig április 23-án kerülnek lebonyolításra. Az első helyezettek mindkét fegyvernemben értékes díjazásban részesülnek. A versenyek szép sportot ígérnek és ezért nagy érdeklődéssel tekintenek eléjük.

(—) NYOLC HÓNAPI FOGHAZRA ITELTEK EGY ZSEBTOLVAJT. A temesvári rendőrség néhány nap előtt elfogta Sterea Nicolae ismert zsebtolvajt, akit az alvilágban „Papusica” néven ismernek. Az elfogott zsebtolvaj legutóbb a Scala moziban kilopta Lénárt A fréd temesvári ékszerész zsebéből negyvenöt ezer lei értékű arany cigarettatáráját. A zsebtolvaj tegnap került a temesvári törvényszék elé, amely nyolc hónapi fogságra, ötezer lei pénzbüntetésre ítélte és ezenkívül tízezer lei kártérítést megfizetésére kötelezte.

(—) Megbüntették egy találkahely tulajdonosát. A temesvári törvényszék tegnap ítéltet Cosariu Dimitrie gyárvárosi lakos felett, akit azzal vádoltak, hogy találkahelyet tartott fenn. A találkahelyet Bontila Ioan dr. kerületi orvos leplezte le és jelentése alapján a város egészségügyi hivatala 20 ezer lei bírsággal sújtotta Cosariu Dimitriet, aki fellebbezést jelentett be, de a törvényszék tegnap jóváhagyta a büntetést.

MÁJUS ELSEJÉRE háromszobás modern lakás

kerestetik

központi fűtéssel, meleg vízzel. A ajánlatokat a Déli Hírlap kiadóhivatala továbbítja. Jellege:

„Május egy”.

= KÖZGAZDÁSAG =

Abánsági kereskedelem problémái

A temesvári Kereskedők Egyesülete foglalkozott az összes aktuális kérdésekkel

A temesvári Kereskedők Egyesülete választmányi ülést tartott, amelyen Oprea Ioan egyesületi elnök elnökölt és a tagok igen nagy számban jelentek meg. Résztvevett az ülésen Ilincea Iuliu kereskedelmi felügyelő is. Oprea Ioan elnök megnyitotta a gyűlést emlékeztetve meg Deixner József haláláról, aki a választmányának érdemes tagja volt és méltatta az elhunyt nemes emberi tulajdonságait. Azután lelkes felhívást intézett az egyesület tagjaihoz, hogy minél nagyobb számban csatlakozzanak az egyesület révén a Nemzeti Újjászületés Arcvonalához.

Az elnöki megnyitó után Andre Károly főtitkár előterjesztette részletes jelentését, amely az egyesületnek a legutóbbi hónapokban kifejtett tevékenységéről szólt. A kereskedelem jelenlegi aktuális problémái közül behatóan foglalkozott a választmány az új betegpénztári törvény rendeltetéseivel. Az egyesület a kereskedelmi és iparkamara révén kéri, hogy az új betegpénztári törvény készülő végrehajtási utasításába vegyenek fel olyan rendelkezést, amely szerint

nemcsak a kereskedő felesége mentes a betegpénztári járulékok fizetése alól azon esetben, ha az asszony az üzletben működik, hanem a férj is mentesüljön, ha az asszony nevén áll az üzlet.

A választmány továbbá kéri, hogy a hat hónapi időn túl nyitva maradt áruköveteléseket ne tekintse nyílt folyószámlahitelnek.

Az ideai adókövetéssel kapcsolatban az egyesület elhatározta, hogy az adókat az idén is, mint az elmúlt évben történt, vezessék elő, azonban

mindennemű emelés nélkül történjen az elővezetés, mert a kereskedelem jelenlegi helyzetében az adóemelést nem bírja elviselni.

Kéri egyben annak a megvalósítását, hogy amennyiben bebizonyítható az adófizetőnél a husz százalékos jövedelemcsökkenés, úgy fellebbezés útján az adót megfelelően le lehetne szállítani. A választmány állást foglalt a közvetett adók ellenőreinek a

legutóbbi időben tapasztalt azon eljárásával kapcsolatban, amely szerint a vállalatoknál tízezer leinél magasabb havi fizetéssel bíró alkalmazottak után

követelték a munkaszervezési bélyegilleték levét.

A bélyegtörvény egyetlen intézkedéséből sem tűnik ki az, hogy a tízezer lei havi fizetésen felül a cég köteles volna alkalmazottaival írásbeli szerződést kötni, ennél fogva az egyesület a pénzügyigazgatóságnál lépéseket tesz ezen téves gyakorlat megszüntetése érdekében.

A választmány a részletes főtitkári jelentést tudomásul vette, majd Hencz József, az új betegpénztári törvényvel kapcsolatban felhívta a választmány figyelmét arra, hogy faluhelyeken gyakran megtörténik, hogy a betegpénztári orvos a beteg számára orvosságot ír elő, amelyet a betegnek azonnal be kell szereznie gyógyulása érdekében. Ha

Szigorítják a szabadforgalmi devizák eladását

Ujabb rendelet, amely a 20 és 30 százalékos kvótákra vonatkozik

A pénteki Monitorul Oficialban megjelent a 30 százalékos kvótáról származó szabad deviza értékesítésének korlátozásáról szóló rendelet, amelynek következtében pénteken tartózkodtak az összes szabadforgalmi devizák forgalmától, mert a bankok tartottak újabb korlátozó rendelet megjelenésétől. A rendelet szombatban valóban megjelent, de lényegében nem módosítja az eddigi rendszert. Ennek a második miniszteri intézkedésnek lényege, hogy a devizaforgalmi engedéllyel bíró bankok a jövőben csak közvetlen azoknak adhatják el az exportőröktől vásárolt szabad devizát, akik a fizetést valóban teljesítik és így az átcedálásnak helye nincsen. Az importőröknek be kell mutatni vámokmányai-

azonban utána a betegpénztár tagjai a beszerzett gyógyszerek megtérítése céljából a betegpénztárhoz fordulnak,

nemcsak nem térítik meg nekik a készletadásokat, hanem még bürséggel is sújtják őket.

Amennyiben az új betegpénztári törvény kötelezővé teszi, hogy a tagok a gyógyszereket a betegpénztár készleteiből szerezzék be, akkor a faluhelyen levő betegpénztári tagok gyógykezelése olykor szinte lehetetlenné válik, mert a gyógyszerek kiutalása a pénztártól hosszabb időt vesz a gyakorlatban igénybe, viszont a beteg nem nélkülözheti a gyógyszert egészségének további veszélyeztetése nélkül.

A választmány végül behatóan foglalkozott az egyesület zárásadásaival és a jövő évi költségvetéssel, majd elhatározta, hogy az egyesület évi rendes közgyűlését február hó huszonhatodikán délután tartja meg.

Az autorizált bankok kötelesek ügyelni arra, hogy a fizetések valódiak legyenek, vagyis ténylegesen kiszállított áru vételárának megfelelő százalékát képezze az exportőröktől vásárolt szabad deviza. Határidős eladások legfeljebb három hónapra köthetők és a szállítás idejében mutatandók be az igazoló okmányok. Minden ügyletet 24 órán belül a Banca Nationalának be kell jelenteni. Reportügyletek tilosak a jegybank előzetes engedélye nélkül. Megjegyzendő, hogy ez a második miniszteri rendelet már nemcsak az angliai export 30 százalékos kvótájára vonatkozik, hanem minden szabadforgalmi kvótára.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

12

A Déli Hírlap eredeti regénye.
Írta: Félegyházi András

Ufannyomás tilos.

Yvonne úgy akarta magát az egymástól kényszerű távollétekért kárpótolni, hogy szerette volna Gérardot állandóan maga mellett tartani. Neki semmi gondja nem volt, volt fényűzése! Berendezett lakása, havi huszezer frank jövedelme, amelyért nem kellett megoldoznia és nem tudta megérteni, hogy Gérard Aub-jint művésze nemcsak azért köti le, mert az illetet megszállja, hanem azért is, mert kell keresnie. Az apai örökségből csupán a műteremház maradt meg. Gérard képeinek jó ára volt, szépen keresett, de keresetét el is költötte. Így tehát nem ilhett állandóan öszetett kézzel és turbékolva a nő mellett, bárhogyan is szerette.

Ezért aztán gyakran perlekedtek. De az ilyen nyári zivatrok után rendszerint még ragyogóbban süttött ki a nap és még kékebb volt a szivárvány nyál aláboltozott ég.

A veszekedés másik oka köztük a házasság volt. A házasság, amely nem szentesítette viszonyukat. Bol'dogságuk második évében egyszer így szólt Yvonne:

- Gérard, mikor vesz engem feleségül?
- Mit mond? — kérdezte a férfi csodálkozóan.
- Azt kérdeztem, mikor vesz feleségül?
- Feleségül?
- Igen.

Auboin maga elé nézett és hallgatott.

Az asszony sürgette:

- Miért nem válaszol? Mikor vesz feleségül?
- Kedves Yvonne, mi Isten előtt feleség és férj vagyunk. Szívünkbe ő adta a szerelem és ő adta ránk az áldást. Ez elég.
- De nem elég, — fortyant föl a nő — nekem nem elég. Azt akarom, hogy a világi törvények szerint is a férjem legyem.

— Minek? Azt hiszi, hogy akkor jobban fogom szeretni?

- Jobban talán nem, de állandóbban.
- Hogy érti ezt?
- Úgy, hogy akkor állandóan a közelemben lesz. Itt fog lakni. Magam mellett akarom látni, amikor reggel ébredék és együtt takarok lenni magával a nap minden órájában.
- És a művészetem?
- Van itt a villában műteremnek alkalmas helyiség. Ha pedig nincsen, építünk a kertben külön üvegtetés műtermet. Ott aztán festhet, ha olykor kedve tartja.

— Nezze, Yvonne, mondok valamit. Mint festő a művészetemmel jó nevet vívtam ki magamnak. Ez a név engem kötelez.

— Mire? Hogy aggregény maradjon?

— Legyen higgadt, kérem és ne vigye a beszédet mellékvágányra. Nevem arra kötelez, hogy alkossak. Tehetségemet éppen hírnevem miatt nem szabad parlognom hevertetnem, mert akkor azt mondanák irigyeim, hogy alkotó vénám kimerült és kivénedtem. Nekem szerepelnem kell a képzőművészeti tárlatokon és nem szabad visszautasítanom egyet sem a megrendelések közül, amelyekkel felkeresnek.

— Csak nem akarja azt mondani, hogy én megakadályoznám a munkában, ha a műterme az én házámban volna?

— Ilyen szöveget sohasem merészeltem magamat kifejezni.

- Hát akkor hogyan érti a dolgot?
- Az imént maga mondta, Yvonne, hogy az új műteremben olykor festhetnék, ha kedvem tartana. Látta, ez sz. Ha állandóan itt lennék maga mellett, éppen úgy megfedkeznek a festészetéről, mint ahogy megfedkeztem az egész világról. Em ékezzek csak vissza Dieppere. Magammal vittem oda a palettámat, festékeimet és eseteimet. Azonban az egész idő alatt ki se csomagoltam.
- Tessék! Most nekem tesz szemrehányást. A miért Dieppeben semmit sem festett.
- Ne értsen félre. Szemrehányásról szó sincsen. És azért, hogy akkor két hónapig nem festettem, maga engem a mennyországgal kárpótolta. Ez azonban lehetett így két hónapig, de nem lehet

örökös állapot. Meg kellene magamat utálnom és megvetne, ha nem dolgoznék.

— Hiszen mondtam, hogy műtermet építünk, amelyben dolgozhat.

— De azt is hozzátette, hogy olykor és ha kedvem tartja. Hiába akarná ezt visszavonni, vagy megmásítani, mégis úgy volna. De nemcsak maga ilyekezne engem állandóan maga mellett tartani, hanem én se mozdulnék el a szoknyája mellől, mert annyira szeretem. Így aztán bizonyára egész sereg képem megfestetlen maradna.

— Hát aztán? A hírnevet, amelyet szerzett, már nem vehetik el magától. Kenyérre pedig nem kell a pénz, amit képeiért kap.

A férfi indulatosan fölgrótt és izgatottan járt föl és alá. Szagattolt mondatokban válaszolt:

— Nem tudja, mit beszél. Igenis, kenyérre kell a pénz! Meg pezsgőre, szórakozásra, utazásra, ruhára és minden egyébre, amire más uriembernek is igényei vannak. Ezért is kell festenem, hogy ezt e'öteremtem.

Az asszony is felkelt karosszékéből és odament Gérardhoz:

— Gérard, figyeljen ide. Ne beszéljen arról a csunya pénzről. Van nekem annyi belőle, hogy mindketten pompásan megélünk.

Ellökte magától Yvonnét és rákiáltott:

— Mit beszél? Megőrült? Én nem vagyok eladó és nem vagyok megvásárolható. Annira sohasem féltednek, hogy a feleségemtől tartassam el magamat. Akkor sem, ha esetemmel nem tudnék keresni! Inkább éhen halnék. Bámulom, hogy nekem ilyen ajánlatot merészel tenni.

Yvonne látta, hogy nagy vihart idézett föl és ilyekezt az lecsitítani.

— Mon chér Gérard, teljesen értem a fölháborodását. Nem is úgy értettem, hogy maga egyáltalán ne dolgozzék. Hiszen lenne műterme.

— Igen, festhetnék ott. Néha. Ritkán. És keresnék a munkámmal annyit, amennyi szivarra elég. Tovább járkált haragosan a szalonban. Az asszony melléje szegődött. Ilyekezt vele lépést tartani. De szólni már nem mert.

Nagyokára megszólalt Gérard:
— Értsen meg, Yvonne, meg akarom őrizni anyagi és főleg művészi függetlenségemet.

Gyors eljárás a bizományi áruk visszavételénél

A bizományi szerződések lényeges pontját képezi annak a módjának a megállapítása, amely szerint a bizománybaadott leggyorsabban visszavehető az áru; a bizományostól, amennyiben az vonakodik az árut visszaadni. A bizományi törvény 28. szakasza e tekintetben kiterjeszti az ókirályságbeli polgári perrendtartás 66 bis szakaszát, amely az elnöki rendeletre vonatkozik. A törvényeszkői főelők ugyanis minden előzetes per nélkül — esetleg a felek meghallgatása után — e-rendelheti a bizományi áru sürgős visszaadását, amelyet azután végrehajtás útján lehet érvényesíteni. Ez a jog megilleti a bizománybaadót akkor is, ha időközben a bizományos az árut másnak zálogosította el. Ilyen ügyet tárgyal a szombati törvényeszkői, amelyben arról volt szó, hogy a bizományos a Banca Industrie si Comert Sibiu cégnél elzálogosította a bizományi árut. Ezért a bank kontestációt adott be a végrehajtás ellen, amelynek a járásbírósg helyt adott, de a törvényeszkői kimondotta, hogy a végrehajtás nem volt megtagadható. Sőt maga az elnöki rendelet ellen sincsen halasztó hatálya jogorvoslat, mert az ilyen veszélyeztetné a törvényhozó szándékának sikerét, vagyis a gyors intézkedést.

Árfolyamok, gabonaárak

HÉTFŐ, FEBRUÁR 6.

A hivatalos devizaárfolyamok a következők: (az első szám a vételi, a másik az eladási jeleltvi). Hollandi forint: 76.18—77.28, belgas 28.67—24.01. angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172. dollar 140.07—142.14. francia frank 3.59—3.80. cseh korona 4.70—4.80. svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is bevonultatik. Dinár 2.89—3.05. pengő 25 és 26.60—27. néme. márká 38—39. felár nélkül.

A bányági gabonapiacra a buza iránzata csendesebb, míg a tengeri iránzata továbbra is lanyga és a piac üzletellen. A piaci árak a következők: torentáli buza 410, temesi buza 400, tengeri 330—335, korpa 300, zab 430, takarmányára 330, tavasi árpa 380, muharmag 310, napraforgómag 370, tekomag 710, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 740, nagymalmi liszt 760 lei százkilónként.

Karjaiba zárta az asszonyt és megcsókolta. Szemeinek villámlása mosolygá változott. Felettük elvonnak a felegek és megint kísütött a boldogság napja.

Azonban ezek a jelenetek bizonyos időközökben szabályosan ismétlődtek.

Néha fantasztikus tervei támadtak az asszonynak.

Egyszer így találta föl az egyiket:

— Hallgasson meg nyugodtan, Gérard. Van villám, legalább két milliót érő berendezésem, néhány köteg jó részvényem, tekintélyes készpénzem és mindezen felül havi huszezer frankos járadékom. Házasodni akaró férfiak szemében tehát jó párti vagyok. Nemde?

— Ugy van.

— Maga tudja, Gérard, hiszen nem csináltam maga előtt titkot belőle, hogy Etienne halála óta már voltak kérdőim. Mielőtt magával huszonhárom év után újból találkoztam, azért kossaraztam ki őket, mert úgy éreztem, hogy férjem után nem lesz más férfi, aki iránt új szerelem érik a szívemben. Amióta pedig maga itt van, szintén részesítettem néhány pályázót megérdemelt visszautasításban. Ezt nem kell külön megindokolnom maga előtt.

Gérard hálásan csókolta meg Yvonne ajkát és kezét. Az asszony pedig folytatta:

— Tehát, mint mondtam, jó párti vagyok. Van hozományom. De ezt a hozományt csak olyan kérőknek adom, aki elsősorban engem akar, aki engem szeret és akit én is szeretek.

Szünetet tartott, aztán lándzsaként szegte a kérdést a férfi mellé:

— Gérard, szeret maga engem?

— Szeretem.

— És én is szeretem magát?

— Szeret.

— Hát akkor vegyen el feleségül. A hozományt pedig nyugodtan elfogadhatja, mert azt a férjet illeti.

Ismét kitört a zivatar. Gérard homloka ráncokat vetett, amelyek úgy hullámzottak, mint a szél által felkorbácsolt tenger.

— Még mindig nem ismer eléggé? Hányszor ismétlem, hogy nem vagyok hozományvadász?

— És ha nem volna hozományom? Ha szegényen talál volna rá annyi idő után?

— OLASZ ÁRUK VAMOLÁSA. A román-olasz kereskedelmi egyezmény kihirdetése a Monitorul Oficial február 3-iki számában megjelent. Ennek megfelelően az Olaszországból való import-árak váma a következőképpen alakult: corozogombok 24 mm. átmérőig díszítés nélkül, fehér és fekete 300 lei kilónként, más színben 400 lei. 24 mm.-en felül 200—300 lei, díszítve 500 lei. Friss vagy levágott virág 100 lei, fiocco 280 lei kilónként. Gépkocsik 550 kilon alul darabonként 50 ezer, évi 100 darabig 6 százalékos értékvémmal. A banán törvényes önsúlyát 8 százalékról 12 százalékra emelték, étolaj önsúlyát 15 százalékra emelték.

— Tovább szedhetők a mértékhatáron túli díjak. A „Monitorul Oficial“ január 20-iki száma rendeletétől kezdve, amely szerint a nemzetgazdasági minisztérium még három évig hajthatja be a mértékegységek időnkénti ellenőrzés után szedett díjakat. Ezek a díjak azt a célt szolgálják, hogy a mértékügyi igazgatóság számára külön épületet emeljenek. A díjakat mindaddig szedhetik az említett három év tartama alatt, amíg 5 millió lei össze nem gyűl.

— MIKOR JEGYZHETI A PENZÜGYIGAZGATÓ A KINCSTÁR FELFOLYAMODASÁT? A semmitőszék egyesített tagozata kimondotta, hogy a pénzügyigazgató akkor is jogosult a felfolyamodást aláírni, ha részt vett a fellebbezési bizottságnak.

— Minden háztartási alkalmazottat be kell jelenteni a munkás-pénztárnál. A betegsegélyző pénztár felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy 1939. január 1-én életbe lépett törvény értelmében a cselédeken kívül, kik a jövőben a második osztályban szerepelnek, mindenféle háztartásban alkalmazott személyek is kötelesek belépni a betegsegélyző pénztárba. Betegsegélyzőkötések a nevelőnők, daikák, szobainások és sofőrök. Az autótaxitula-ajdonosok, bérkocsisok, vagy az autótaxi alkalmazott sofőrjei kötelesek kiváltani a betegsegélyző könyvet. A szerkesztés is ebbe a kategóriába tartoznak. Azok a munkaadók akiknek ötnél több alkalmazottjuk van, inasokkal együtt, kötelesek havi fizetési listát betervezni a betegsegélyző pénztárhoz, amelyre a munkaadót is fel kell venni, ha gyakorolja a mesterséget. Azok a vállalkozók, akik építkezéssel foglalkoznak, a munka megkezdése előtt kötelesek teljes személyzetüket bejelenteni a betegsegélyzőhöz, valamint a vállalat munkaértékét is, mert ellenkező esetben a vállalkozó felelős a pénztárral szemben az összes illetményekért.

— Akkor már rég elvettem volna feleségül.

— Szóval, ha nem volna vagyonom elvenne?

— El.

— Rendben van. Majd nem lesz hozományom.

— Kibóljaja az ablakon?

— Azt éppen nem, de szétosztom.

— A szegények között? Mint a középkorban a szentéletű asszonyok? De azok aztán rendszerint kolostorba mentek és nem a házasságba.

— Ne tréfáljon, Gérard. Csak azt akarom tudtára adni, hogy ha terhére van a vagyonom, szétosztom azt három nővérem között. Akkor aztán maga feleségül vehet hozományt nélküli.

— Maga cseszi, Yvonne. Ha ezt a badarságot végrehajtaná, mi biztosít engem, hogy egyszer egy napon nem bánja meg? Esetleg összevessz velem, elvállik tőlem és akkor mit csinál vagyon nélküli? Vagy tegyük fel azt, hogy nem tudok annyit keresni, hogy mostani életszintünket — és elsősorban a magáét — fenntartsam. Ne feledje el, hogy magának költséges kedvtésései vannak. Hozzá szokott olyan életmódhoz, ami sok pénzt igényel. Persze, ez nem okoz magának nehézséget, mert ha belenyul az erszényébe, azt sohase találja üresen és egyforma könnyedséggel adja ki a tiz frankot és a tizezret. Magát elkényeztette a megboldogult Etienne és gondoskodott róla, hogy ez a kényeztetés a halála után se szűnjék meg. Maga nem tud vagyon nélküli élni.

Yvonne szorosan odasimult Gérardhoz és legbüvösebb hangján fuvallt:

— Csalódik, mon chér. Higgye el, hogy tudok szerény és igénytelen lenni és beírem igen kevésel.

— Üres számaesplés, chère Yvonne. Csak hiszi, hogy olyan könnyű vagyon nélküli lenni annak, aki hozászokott, hogy semmit se tagadjon meg magát és cvasatlanul adja ki kezéből a pénzt, ha arról van szó, hogy önmagának valamivel örömet szerezzen. Maga boldogtalan lenne, ha valami ékszerrel akarna vásárolni és én kénytelen volnék azt mondani, hogy történetesen nincsen annyi pénzem, amennyi annak megszerzéséhez szükséges.

— Hát akkor vegyen el a hozományával és ki-

SPORT

Temesvári csapatok előkészületei a bajnokságra

A temesvári csapatok szorgalmasan készülődnek a bajnoki szezonra és úgy az A-ligás csapatok, mint a kerületi bajnokságban szereplő együttesek barátságos és edző mérkőzéseket játszottak. A Ripensia ellenfele a Rapid volt, a mely az első félidőben jól védekezett, de a második félidőben nem tudta megakadályozni a Ripensia győzelmét. A Ripensia végül is 7:1 (2:1) arányban megnyerte a mérkőzést. A Chinezul Ilsa csapata a Fratelia ellen küzdött és jó játékkal 12:1 arányban győzött. Különösen a csatársor érdemel dicséretet, amely egy tucat góllal terhelte meg az ellenfél hálóját. Az Electrica barátságos mérkőzés keretében 6:3 arányú győzelmet aratott a Patria ellen, a Politechnica a Victoriát győzte 5:1-re. A Kadima az ösről elmaradt bajnoki mérkőzést játszotta le a Cultura ellen és 9:3 (3:0) arányban győzött.

SPORT-FOTO-OPTIC

A legolcsóbb sport
cikkék és azok
javítása

A. M. MÜLLEY-nél

Timisoara, I. Strada So derer 11.

Siverseny Brassóban.

A „Munka és jókedv“ szervezet február 18—19-én Brassóban nagyszabású siverseny rendez az ország összes vállalatának munkásai és tisztviselői számára. A verseny keretében lebonyolításra kerül a 15—18 kilométeres távfutás, 1500—2000 méteres lesikülvény és a 4—5 kilométeres staféta verseny. A győztes kupa és éremdíjazásban részesülnek. A résztvevő versenyzők ellátásáról a verseny tartama alatt a munkügyi minisztérium gondoskodik. A nevezés listákkal történik, amelyektel február 8-ig kell benyújtani a temesvári munkügyi felügyelőséghez. Részletes felvilágosításokkal Ferencz Anton, a temesvári tanítóképző intézet tanára szolgál. Tel.: 10—61.

elégítheti a szeszélyeimet, ha kedvteléseimet így akarja elkeresztelni.

— Nem. Maradjon meg köztünk a mostani állapot. Szeressük egymást és ne beszéljünk pénzről. Bo dogok voltak mindamellert és szerelmüknek nem volt semmi apadása.

Azonban a házasság témáját az asszony minduntalan előhozta. Éppen olyan makacsul kitarított mellette, mint milyen makacsul az ismert okok miatt Gérard azt ellenezte.

Egyszer azt mondta Yvonne:

— Sok férfi nősül a hozomány kedvéért.

— Sok.

— Csak maga nem akarja megtenni.

— A hozomány kedvéért nősülő férfiakat a hátuk mögött rendszerint megszólják. Gyakran még azokra is ujjal mutogatnak, akik igazán szeretik hozományra. bíró menyasszonyukat. Rólam ne gondolja senki, hogy nekem a maga pénze kellett, amikor feleségül vettem. Nem tétethetek az újságra birdetést és nem csinálthatok gramofonlemez azal a szöveggel, hogy szerelemből nősültem és nem tehetek róla, hogy a feleségem hozománytal fertőzött.

— Hát, tehetek én róla és bűn az, hogy vagyonos vagyok?

— Drága Yvonne, már megvallottam magának és most ismétlem, hogy mint fiatal festőszuhanc szerettem egy színinövendéket, magát. Az volt az álmom, hogy a feleségem lesz. A hozomány nélküli színésznőt oltárhoz akartam vezetni. Csak azt vártam, hogy előbb mindkettőnket kissé szárnyra kapjon a hír. De maga otthagya a színpadot és kikapult az életemből. Huszonhárom esztendő után viszont áttam, amikor maga, mint milliomos özvegy, került éém. Közben nevet és jó keresetet szereztem magának. Az én kerestetem azonban eltörpült a maga vagyonának jövedelme mellett. Maradjunk meg tehát csak a szerelemnél, amely mindkettőnk részéről egyformán nagy.

— Szóval megint oda lyukadunk ki, hogy maga restelne, ha ismerősei esetleg azt mondanák, hogy ercem a vagyonom miatt vett el feleségül?

— Ugy van.

(Folytatása következik.)

A Ripensia és a Kinizsi győzelmei

A temesvári csapatok közül a Ripensia a Rapid együttesével, a Kinizsi pedig a Frateliával utközött meg. A Ripensia nem játszott meggyőzően és a volt bajnokcsapat féldobben egyenrangú ellenfélnek bizonyult. A második féldobben a volt bajnokcsapat felülkerekedett, ami a Rapid visszaesésének tulajdonítható. A védelem legjobbjai Pavlovici és Chirou, a fedezetsorban Kotormány és Marcu II. elől pedig Marksteiner, Schwartz és Dobay voltak a legjobbak. A Rapid kapusa gyenge napot fogott ki, így három gólban „benne” volt. Marksteiner két gólt szerez, amelyre a Rapid Ritter révén felel. A második féldobben Tabac, Dobay, Marksteiner, Ciolac és Schwartz rugtak gólt. A Kinizsi csapata könnyen győzött a Fratelia felett. Az A. divíziós csapat védelme könnyelműen játszott, a fedezetsor legjobb embere Losonc II. volt. A gólokban Klimek (4), Szilárd (4), Cucula, Malita, Bajusz és ismét Cucula osztozkodtak. A Fratelia egyetlen gólját Hohn szerezte.

Oltenia öklívó bajnokai nem jelentek meg a temesvári mérkőzésen

Vasárnap délelőtti kellett volna Oltenia boxbajnokainak a bánsági bajnokokkal mérkőzniök. Az olteniaiak azonban nem jelentek meg a versenyen és így a helyi öklívók barátságos küzdelmeket bonyolítottak le. Az országos bajnokság versenyein nyolc bánsági bajnok indul.

Sporthírek mindenfelől

Nemzeti bajnoki mérkőzés Budapesten. Az őszi idény folyamán 1:1 állásnál a Zugló—Nemzeti mérkőzés félbeszakadt, amelyet most fejeztek be. A győzelmet a Zugló szerezte meg 2:1 arányban. A szövetség rendelkezése a mérkőzés megismételték és a két értékes bajnoki pont meglepetésre bár, de a Zugló birtokába került. A Zugló szerezte meg a vezetést. A második féldob elején Baloghót a játékezőt kiállította, így a Nemzeti csak tíz emberrel folytathatja a játékot. Fekete II. kettőre növeli a gólok számát, amikor Pálya szépit az eredményen. A 30-ik percben a bíró 11-es büntetést ítél a Nemzeti ellen. Sztanosik az egyik befutó Zugló játékos megrugja. A játékezőt őt is kiállítja. A büntetőnek Pálya áll neki, lövését a kapufa védi. A mérkőzés végéig az eredmény már nem változik.

A jégkorongvilág bajnokság. A zürichi jégkorongvilág bajnokság legjobb eredményei: Anglia—Magyarország 1:0 (1:0, 0:0, 0:0). Anglia—Belgium 3:1. Lettország—Jugoszlávia 6:0.

Rádió

KEDD, FEBRUAR 7.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, háztartási tanácsok, orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Technikai posta. 18.17: Iov Rosca énekel. 18.37: Hanglemezek. 19: Tudományos krónika. 19.15: C. Metani klarinétózik, Josef Prunner zongorázik. 19.35: Viorica Anghel és Constantin Stroescu énekel. 20: Al. Marcu előadása. 20.20: Hanglemezek. 21.15: Szimfonikus hangverseny. 22: Hírek, sport. 22.15: A hangverseny folytatása. 22.35: Hanglemezek. 23: Hírek. 23.15: Ioanel Cristea zenekara. 23.45: Hírek külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Temetvény. Felolvasás. 11.45: Divatcsomag. 1.10: Országos Postászenekar. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Rácz Béla és cigányzenekara. 3.35: Hírek. 4: Élelmiszerárak. 5.10: Asszonyok tanácsadója. 5.45: Hírek. 6.10: Az ungvári „Verchovina” férfiak hangversenyének közvetítése. 6.40: Hogyan o'dottam meg családom légtöltőmát. Előadás. 7: Szalonzene. 7.50: Tánclemezek. 8.50: Plautus-vígjáték bemutatás Rómában. „A kísértet”. (Hangfelvétel). 11.40: Hírek, időjárásjelentés. 11: Lovászi Ferenc és cigányzenekara. 11.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Operaházi zenekar. 1.05: Hírek.

Budapest II. 6.40: Szalonzene. 7: Mezőgazdasági félsóra. 8: Francia nyelvoktatás. 8.30: Az igazi Amerika. Felolvasás. 9: Hírek. 9.20: Hanglemezek.

Bécs. 19.50: Hegedűjáték. 20.45: Lemezek. 21.10: Népzene és népdalok. 23.40: Bécs város bálja.

Belgrád. 19: Dalok. 19.45: Lemezek. 21.40: A filharmónikus hangverseny.

Milánó. 20.20: Lemezek. 22: Szimfonikus hangverseny. 24.15: Tánzene.

Prága. 18.30: Vonósnégyes. 22.10: Zenekari hangverseny.

Varsó. 18.30: Lengyel dalok. 20: Zenekari hangverseny. 22: Szimfonikus zene. 23.25: Lítván dalok.

SZERDA, FEBRUAR 8.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, orvosi tanácsok, hanglemezek, háztartási tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Luceafărul jazzzenekar. 19: Művészeti krónika. 19.15: Amelie de Barfeld hegedű. G. Stefănescu énekel. 19.55: Dr. T. Mironescu előadása. 20.10: Szalonzene. 21.15: Mozart-ciklus. 22: Hírek, sport. 22.15: Mussorgsky-lemezek. 23: Hírek. 23.15: Kabaré zene. 23.45: Hírek külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.15: Gyermekdélután. 11.45: Postaügy 1845-ben Pest-Budán. Felolvasás. 1.10: Lendvai Jóska és cigányzenekara. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hanglemezek. 3.35: Hírek. 4: Élelmiszerárak. 5.15: Diákfélsóra. 5.45: Hírek. 6.10: Baranyi János dr. zongorázik. 6.40: Nagy halak a horgon. Előadás. 7.10: Lakatos Flóris és cigányzenekara. 7.50: A magyar vers története. Előadás. 8.30: Rossini: A szevillai borbély című operájának közvetítése. 10: Hírek. 11.20: Időjárásjelentés. 11.25: Tánclemezek. 11.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Heine-mann Ede és jazzzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 6.45: Tánclemezek. 7.30: Olasz nyelvoktatás. 8.30: A békebeli Láva. Előadás. 9: Hírek. 9.20: Szalonzene. 10.40: Hanglemezek.

Bécs. 21.10: Szimfonikus hangverseny. 21.55: Kivánság hangverseny. 23.40: Könnyű bécsi zene dalokkal.

Belgrád. 18.50: Népzene. 22: Népdalok. 23.15: Lemezek.

Milánó. 20.20: Lemezek. 22: Operaelőadás.

Prága. 19.25: Szalonnégyes. 22.10: Szalonzene. 23.20: Lemezek.

Varsó. 20: A rádiózenekar. 22: Chopin művek. 23: Lemezek. 23.30: Tánzene.

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állásteresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés nem közhely. Házasság szavankint öt lei. minden más vonatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-traffic, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-traffic, Piata Traian (szerb templom mellett), Grósz-traffic, Calea Dorobanților 2. III. kerület: Helfenbein-traffic, Piata Lahovari. IV. kerület: March-traffic, Piata Kütt. — Nógrády-traffic, (Tivoli mellett) — Olariu-traffic, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-traffic, Bul. Carol 54. — Galgóczy-traffic, Strada Brătianu 15/a. Telefon 1—13.

Állást keres

Önállóan dolgozó paszományos segéd munkát vállal. Cím a kiadóban. 931

Egyedülálló, független, középkorú özvegy úriasszony, a háztartási minden ágában jártas, háztartásnőnek menne magányos úrhoz, vidékre is megy. Cím a kiadóban. 649

Ha szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant és lilium-pudert, h á r o m színben. Kaparató kizárólag a

Városi gyógyszerárban

a „Fekete Sashoz” I. Piata I. C. Brătianu.

Alkalmazás

Házmasternek keresünk villában kerthez értő gyermektelen házaspárt. Jellemkezni 2—4 között. Cím a kiadóban. 648

Jól főző mindenek, vagy bejáró mindenek szakácsnő hosszú bizonyítványokkal felvétetik. Cím a kiadóban. 652

Lakás

Háromszobás lakás központi fűtéssel és fekvéssel május 1-re keresetlik. Ajánlatokat 3666 telefonra, vagy Nagy I. Str. Semeniciul 1-re kérek. 645

Két egyszobás lakás. Lehetőleg az I. kerületben, vagy ahhoz közel kerestetik. Címetek kérem a kiadóba leadni. 680

Modern 3 szobás, erkélyes lakás a Papneveldei bérházban május 1-re kiadó. I. Str. Lonovics 2. 635

Egyszobás, fürdőszobás lakás kerestetik, lehet udvari is. Címetek „Fiatal házaspár” jellegre a kiadóhivatalba kérem. 691

Keresek háromszobás teljesen modern lakást, központi fűtéssel és meleg vízzel május elejére. Ajánlatokat kérek D. Safirescu táblabíró Curtea de Apel címre. 694

Ötszobás lakás hallal, esetleg hatszobás a IV. kerület főútvonalán a Boulevard Berthelot-tól a Scudier térig bérbe kerestetik. Címetek kérem a kiadóba leadni. 930

3—4 szobás, összkomfortos uccai lakás főútvonalon május 1-re kiadó. IV. Bulev. Berthelot 12. 643

Bérbeadó Józsefváros elején Hunyadi-híd közvetlen közelében 5 szobás I. emeleti, modern úrlakás május 1-re. Közlebbi cím a lap kiadóhivatalában. 644

Bütorozott szoba, fürdőszobával, hideg-meleg fűtő vízzel és villánnal havi 1.400 leiert kiadó. I. Str. Homer 1. (Parcul Eminescu). 650

Keresek olyan kétszobás lakást, amelynek az egyik szobához külön bejárata van. Címetek bérmegjelöléssel kérem „Fürdőszobás” jellegre a kiadóba leadni. 930

Üzlethelyiség 2 szobás lakással és nagy kerttel 5 évre. II. Str. Mihai Rosu 16. 651

Modern 4 szobás, villalakás, garázzsal, vagy anélkül a Scudier-park és a Belváros közelében. mérsékelt házár mellett, május 1-re kiadó. IV. Str. Seiler 7. Közlebbit telefon: 32—56 alatt. 647

Butor, porcellán és üvegáru

L. Schmidt n. Schuster

cégnél Temesvár I., Lonovics u. 3. sz. (A r. k. püspökség palota bejáratával szemben) és III. Str. Coroana de Otel 11.